

„Klientei tikai jāpasaka, ko viņa negrib, friziera uzdevums – saprast un izveidot tādu tēlu, kādu viņa vēlas,” saka **Kuldīgā vienīgais frizieris vīrietis**

ANDRIS BERGMANIS.

→ 5. lpp.

TURPINĀS DISKUSIJAS

par Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma ēdnīcu Eža kažociņš, kam uzņēmēji, kuriem pieder kafejnīcas, pārmet konkurences kropļošanu.

→ 2. lpp.

JAUTĀJIET LORETAI ROBEŽNIECI!

Līdz 11. martam gaidām jautājumus Skrundas novada domes priekšsēdei Loretai Robežnieci. Kurzemnieks pašvaldības vadītāju iztaujās par novada budžetu, infrastruktūru un dažādiem jauninājumiem novadā. Savus jautājumus varat uzdot pa tālr. 63350567 (darbdienās), e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv un Kurzemnieka feisbuka lapas mesendžerī.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEĪ

Nr. 27
(11 263)
Cena 0,68 eiro

Pirmdiena, 2018. gada 5. marts

FESTIVĀLAM NOTICI SEV! – 10

Festivālu Notici sev!, kurā savu klavier-spēles prasmi rāda audzēkņi, kuriem šis instruments nav pamatspecialitāte, E.Vignera Kuldīgas mūzikas skola aizsāka pirms 10 gadiem.

Kuldīgā pulcējās 33 Kurzemes mūzikas skolu vispārējo klavieru un klavieru (vokālās mūzikas) klašu audzēkņi.

Idejas autore Māra Šlakorcina atceras: gribējies Kurzemes mūzikas skolu festivālu un konkursu *audumā* ierakstīties ar kaut ko savu: „Vispārējām klavierēm nebija ne konkursu, ne festivālu. Agrāk to apguvei veltīja vairāk laika, bet tagad instrumentālistiem – vijolniekiem, flautistiem, akordeonistiem u.c. – klavier spēlei programmā atvēlētas vien 20 minūtes nedēļā, kora klašu audzēkņiem – stunda nedēļā. Tāpēc šajā festivālā lielākoties piedalās vokālisti.”

Pēc koncerta visus gaidīja 10. dzimšanas dienas torte.

Iveta Grīniņa
Ineses Slūkas foto

**ĀRLIETU
MINISTRS
E.RINKĒVIČS:**

„Viena lieta ir braukāt pa pasauli un gudri runāt, otra – pabraukāt pa Latviju un redzēt, kā viss izskatās te. Daudzas problēmas ir līdzīgas.”

→ 10. lpp.

E.Vignera Kuldīgas mūzikas skolu pārstāvēja 1. kora klases audzēkne Alise Cine, nospēlējot ne tikai savus skaņdarbus, bet arī populāro *Daudz laimes dzimšanas dienā*.

IELU STILS ziemas aukstumā. Kā gērbjas kuldīdznieki, kad sals kož pirkstos un degunā? Vai galvenais ir siltums un ērtums vai modes diktāts?

→ 6. lpp.

Dzer un sāk žņaut

Kurzemes rajona tiesa Kuldīgā izskata krimināllietu par slepkavības mēģinājumu. Divu paņiņu iedzeršana vienam būtu beigusies letāli, ja ne iejaukušies kaimiņi. Nu viens no viņiem kļuvis par cietušo, otrs – par apsūdzēto.

→ 3. lpp.

Trešdien, 7. martā:

- Snēpelnieki dejo Rosendālē, Nīderlandē.
- Sarunā – Jānis Miņins.
- Kuldīgas Centra vsk. 12.m klase.
- Jaunas būvniecības ieceres.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Izgāzās vai startēja savā līmenī?

Kārlis Komarovskis,
tālr. 63350567;
redakcija@kurzemnieks.lv

Ziemas olimpiskajās spēlēs Dienvidkorejā Latvija izcīnīja tikai vienu medaļu, tāpēc ir jautājums: vai mūsu sportisti izgāzās vai startēja savu spēku līmenī.

Pirms spēlēm vairums sporta ekspertu bija piesardzīgi, vērtējot, cik medaļu iegūsīm. Labākajās prognozēs pieminētas trīs, tomēr realitāte izvērtās krietni citādāka. Latvijas vienība izcīnīja tikai vienu godalgu – par bronzu parūpējās bobslejisti Oskars Melbārdis un Jānis

„Vai sportistu panākumi vērtējami tikai medaļās?”

Strenga. Negaidītu ceturto vietu ātrslidošanā izcīnīja Haralds Silovs, bet mūsu lielākā cerība uz godalgu – skeletonists Martins Dukurs – arī dzana ieguva ceturto vietu. Visi uzskatīja, ka Dukura medaļa būs „droša kā bankā”, tomēr sarežģītā Phjončhanas trase un konkurentu meistarība darīja savu. Arī brālim Tomasam līdz pjedestālam tikt neizdevās – piektā vieta.

Otras lielākās cerības uz godalgu bija Oskara Melbārža bobsleja četriniekam, taču puiši ierindojās piektajā pozīcijā. Lielā bija vilšanās par biatlonista

Andreja Rastorgujeva 12. vietu, lai gan Andrejs pieder pie pasaules biatlona elites. Pie sestās vietas tika kamaniņu braucēji Andris un Juris Šici, kā arī Latvijas stafetes komanda. Tikmēr patīkami pārsteidza Leldes Priedulēnas septītā vieta skeletonā pēc tam, kad sportiste nesen bija pārcietusi ceļgala krustenisko saišu plīsumu.

Medaļu ieskaitē uzvarēja Norvēģija ar 39 medaļām (14 zelta, 14 sudraba, 11 bronza). Lai gan mēs par savu vienīgo noteikti sūkstāties, mūsu kaimiņi – gan igauņi, gan lietuvieši – palika bez godalgām. Tikmēr pundurvalsts Lihtenšteina (37 000 iedzīvotāju) izcīnīja tikpat, cik Latvija, – vienu bronzu. Taču arī ziemas sporta veidiem bagātā Ukraina ieguva tikai vienu – zeltu.

Mūsu sportistus ar akmeņiem nomētāt gluži nevajadzētu, taču dusmīgi skatieni būtu jāvērs sporta funkcionāru virzienā, kas valsts finansējumu neprot izlietot līdz galam lietderīgi.

Latvijai ir bobsleja, kamaniņu un skeletoņa trase Siguldā. No valsts finansējuma tajā tiek ieguldīti miljoni eiro, tādēļ mās bažas, vai sūri un grūti nopelnītā nodokļu maksātāju naudu būtu jātērē šim nolūkam. Kopumā t.s. renes sporta veidos šajās olimpiskajās spēlēs piedalījās 21 Latvijas sportists. Uz visiem viena medaļa? Stipri pieticīgi!

Taču vai sportistu panākumi vērtējami tikai medaļās? Cilvēciski negribas viņiem pārmet, bet sports ir sports. Vēstures grāmatās ieraksta medaļniekus, nevis ceturtais, piektās un sestās vietas ieguvējus.

MANUPRĀT

Mazs prieciņš

Ir kolektīvi, kuros strādā tikai sievietes, un tām vienīgā iespēja tikt pie ziediem 8. martā ir citur: mājās, ja šo dienu par svinamu atzīst dzīvesbiedrs vai dēls, kādā pasākumā, kur to svin, vai galu galā nopirkt pašai kādu puķi sev par prieku. Kam gan nepatīk, ja dāvina ziedus? Atceros, pie mums redakcijā bijušajam redaktoram Jāzepam Stīrānam bija ieradums šai dienā no rīta atnest katrai kolēģei pa vienai tulpei. It kā sīkums, bet tas bija jauki. Kādreiz, ja kāda žurnāliste bija devusies komandējumā, viņai domātā tulpe vientuļa stāvēja uz galda, tomēr nākamajā vai aiznākamajā dienā tik un tā atgādināja, ka par viņu piedomāts. Protams, tagad mums ir Mātes diena, kas ieņem aizvien nozīmīgāku vietu, taču, manuprāt, ziedu tiešām nevar būt par daudz.

Daiga Bitiniece, tālr. 63350567;
daiga.bitiniece@kurzemnieks.lv

Ja jūs avīzē pamanāt kādu kļūdu vai neprecizitāti, būsim priecīgi, ja mums darīsiet to zināmu pa tālruni 63350567.

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet Kurzemniekam
pa tālr. 63350568, e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv.

Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

PĒC PUBLICĒTĀ

Par Eža kažociņu

16. februāra raksts *Kurzemniekā* par to, vai Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma ēdnīca *Eža kažociņš* ar savu zemo cenu veido negodīgu konkurenci pilsētas kafējnicām un kādi ir uzņēmēju ierosinājumi, redakcija saņēmusi divas vēstules. Vienu raksta tehnikuma audzēkne **Inīta Peniķe**, otru ilggadēja šīs mācību iestādes pedagoge **Antoņina Valeiņa**.

Mērķtiecīgs spiediens

I.Peniķe raksta: „Redzu tālejoši aprēķinātu viltību – skola paplašinās (Kalpaka ielā 1), līdz 2020. gadam paredzēts izbūvēt radošo klasteri (Kalpaka ielā 4). Tādēļ uzņēmēji arī grib kādu labumu no visa tā. Bet kur uzņēmēju ambiciozajā konkurencē ir vieta skolēnam? Kur viņš gūs pieredzi? Paldies tiem uzņēmumiem, kas ņem praktiskus, bet pilnīgi noteikti tie nav tie, kas saka: *negodīga konkurence*. Viņi rūpējas par to, lai sagatavotu savam uzņēmumam speciālistus, un neuzskata mācību procesu par konkurenci.

Ņemot vērā to, ka šī saruna notiek jau otro reizi, vairāk tas izskatās pēc mērķtiecīga spiediena uz attiecīgām svīrām, lai panāktu sev vēlamu rezultātu. Visiem, kuri vēlas mainīt labi iestrādātu lietu kārtību, jāapzinās, ka šīs izmaiņas lavīnas veidā skars vairāku simtu audzēkņu dzīves kvalitāti šai skolā. Liela daļa no viņiem dzīvo dienesta viesnīcā, šķirti no vecākiem, no siltām pusdienām un vakariņām ģimenes lokā. Pie tiem iebildumu pilnajiem uzņēmējiem, kuriem it kā rūp, manuprāt, mistiskais godīgums, tehnikuma audzēkņi ieturēt pusdienas nevarēs. Jau tagad redzu, ka ar tiem trīs eiro dienā ne katrs var atļauties paest. (...) *Eža kažociņš* strādā pāris stundu dienā un tikai mācību periodā un spēj izkonkurēt tās prestižās ēstuves, kurās es atļaujos ieiet labi ja reizi gadā. To lasot, mani pārņēma ironiski smieklis un neizsakāms lepnums par tiem zēniem un meitenēm, kuri gatavo ēdienu (precīzāk sakot, mās gatavot), par skolotājiem, kuri šiem jauniešiem spējuši dot tik labas iemaņas.”

Ēdnīca – mācību telpa

A.Valeiņa: „2019. gadā šai mācību iestādei būs 30 gadu, kopš tā no mazas (ap 100 audzēkņiem)

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat, ka alkohols 1. martā kļuva dārgāks?

Gints Mežiņš, prokurors:

– Ja paceļ samērīgi, tad tas ir normāli. Ja alkohols būs pārāk dārgs, tad tie, kas to gribēs, bet nevarēs atļauties, sāks iegādāties nelegālo. Igaunijā akcīzes nodoklis ir ļoti augsts, daudzi brauc to pirkt Latvijā.

Ilvars Simons, strādā kokapstrādes uzņēmumā:

– Lai tik paceļ cenu! Varbūt mazāk dzers. Pats alkoholu nelietoju, tādēļ man ir pilnīgi vienaldzība, cik tas maksā.

Smaida Ēberliņa, pensionāre:

– Tie, kas dzēra, tāpat dzers. Pagrīdes brūvētāji gan atkal varētu uzdarboties. Alkohols dārgāks, cukurs kļūst lētāks, viņi varēs apgādāt savus klientus.

Agnese Ungarte, audzina meitu:

– Ir aplami domāt, ka tādēļ, ka tas būs dārgāks, samazināsies iztirgotais daudzums. Kurš gribēs, tāpat pirks un dzers, lai cik tas maksātu. Līdzīgi bija ar cigaretēm. Vai tāpēc nepīpē, ka tās dārgākas?

Aleksandrs Krasins, skolnieks:

– Jau iepriekš tas bija diezgan dārgs. Grūti pateikt, vai tāpēc cilvēki dzers mazāk. Jācer. Kad ar draugiem iesim uz ballīti, būs jāsamet mazliet vairāk.

Ludvigs Kurcišs, pensionārs:

– Laupīšana! Ceļ un ceļ tās cenas: benzīnam, maizītei, alkoholam. Kā kaut kas viens kļūst dārgāks, tā arī citu parauj līdzī.

Jolanta Hercenberga
Lāsmas Reimanes foto

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3557.

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Pārtrauc debates, jo nauda jāņem tūlīt

Daļai Skrundas novada domes deputātu iebilstot, vairākums tomēr nolēma neturpināt diskusijas par pirmsskolas izglītības iestādes Liepziedīņš rekonstrukciju un tūlīt aizņemt 2,78 miljonus eiro no Valsts kases.

Jau rakstījām, ka apvienoto komiteju sēdē par šo jautājumu sākās diskusijas, jo tā sauktajai opozīcijai šķita neprātīgi aizņemties tik lielu naudu, ja daļa zemes, uz kuras padomju gados tika uzcelts bērnudārzs, šobrīd pieder privātpersonai. Opozicionāri piekrita, ka pārbūve ir vajadzīga, taču vispirms jāsakārto zemes īpašumtiesības. Līdz domes sēdei deputāts Valdis Pakulis bija konsultējies ar juristu, kurš esot apstiprinājis bažas par iznomāto teritoriju, taču domes priekšsēde Loreta Robežniece iebilda, ka diskusijas nav par lietas būtību. Bērnudārza ēka apstiprināta Zemesgrāmatā un ir pašvaldības īpašums. Šobrīd par privātās daļas nomu tiek maksāti 5% no zemes kadastrālās vērtības, tas ir, 174

eiro gadā. Turpmāk noma var pieaugt ne vairāk kā par 1%. „Miljonu no mums nekādā gadījumā nevarēs paprasīt, nav izslēgts, ka zemes īpašniece savu gabalu mums uzdāvina,” tā priekšsēde.

Jau 2017. gada nogalē izsludināts iepirkums un decembrī noslēgts līgums ar būvniecības grupu apvienību – SIA *Būvfirma „Inbuv”* un SIA *Campaign*, pamatojoties uz iepirkuma procedūras rezultātiem. Papildu uzraudzību veiks Būvniecības valsts kontroles birojs.

Citi deputāti norādīja uz saitegtu iepirkumu ar vienu dalībnieku, pašvaldības nolikuma neņemšanu vērā, proti, dokumentu parakstīšanu bez domes saskaņojuma, neinformēšanu par noslēgtajiem līgumiem. L.Robežniece atbilde: nekas neesot pārkāpts,

ir jāuzticas iepirkumu komisijas godprātīgam darbam. Bērnudārzs ir trešās grupas būve, kuru pārrauga neatkarīgs eksperts, to nozīmē Valsts būvniecības kontroles birojs. Nav iespējams, ka līdzekļi tiek izšķērdīgi izlietoti, jo birojs ir neatkarīga organizācija. Juris Jaunzems piekrita Aivara Rudzrogas ierosinājumam sēdi slēgt un pēc likumā noteiktajām trim stundām sasaukt ārkārtas sēdi, bet līdz tam noskaidrot visus jautājumus. Tā vietā priekšsēde teica, ka debates jāpārtrauc un jābalso.

Ar 11 balsīm par, V.Pakulim un Benitai Lielāmerei atturoties, bet J.Jaunzemam vispār atsakoties no balsošanas, tika nolemts *Liepziedīņa* ēku projektēšanas, būvniecības un autoruzraudzības finansēšanai ņemt aizdevumu 2 780 763 eiro uz

Bērnudārzam iecerēts būvēt otro stāvu virs ēdināšanas bloka.

20 gadiem ar Valsts kases noteikto procentu likmi, pamatsummas atmaksu sākot no nākamā gada marta, atmaksu garantējot ar pašvaldības budžeta līdzekļiem. Pēc pārbūves iestādē varēs uzņemt 140 bērnus, turklāt jau no 1,5 gadu vecuma, kas šobrīd nav iespējams. Tādējādi varēs izpildīt grozījumus Ministru kabineta noteikumos *Higiēnas prasības bērnu uzrau-*

dzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu, kas būs spēkā no 2020. gada. Pēc L.Robežniece teiktā, katram bērnam bērnudārza būvniecība izmaksās deviņi simti četrdesmit trīs eiro gadā, dienā – 2,58 eiro divdesmit gados.

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

TIESAS ZĀLĒ

Kopā sadzer, un viens sāk otru žņaugt

Kurzemes rajona tiesa Kuldīgā krimināllietā par slepkavības mēģinājumu Jānim Jančevskim piespriedusi brīvības atņemšanu uz sešiem gadiem ar divu gadu Valsts probācijas dienesta uzraudzību. Bet līdz pārsūdzības laika beigām spriedums vēl nav spēkā.

Notikumi risinājušies 2016. gada 18. jūlijā Kuldīgas sociālajā mājā Rātskunga ielā vienā no trešā stāva dzīvokļiem. Divu paziņu iedzeršana vienam būtu beigusies letāli, ja ne iejaukušies kaimiņi. Kā to raksturo likuma pants, slepkavība nav izdarīta līdz galam „no vainīgā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ”.

Nu viens no viņiem kļuvis par cietušo, otrs – par apsūdzēto. Lietu izskata tiesnese Anita Simsone, apsūdzību uztur prokurors Gints Mežiņš, apsūdzēto aizstāv advokāts Aleksandrs Balodis.

UZBRUCĒJU NORĀVIS NOST

Pēdējā tiesas sēdē liecību sniedza vīrietis, kurš žņaugšanā apsūdzēto ir apturējis. Liecinieks tobrīd ciemojies pie drauga blakus dzīvoklī. Abi dzirdējuši,

„Aizgāju pakaļ otrai pudelei, bet, kā dzērām, vairs neatceros. Miglaini atceros, kā policija sēdināja mani mašīnā. Kad pateica, ka esmu žņaudzis, pats biju izbrīnīts, kāpēc tā darīju.”

ka kaimiņš stipri sitas pret sienu. Tā kā vīram ir kustību traucējumi, viņš dažreiz tā darot, un tad paziņa pie viņa ieejot

pajautāt, ko vajag, vai iedod cigareti.

Šoreiz sišanās bijusi stiprāka un uzstājīgāka. Tā kā liecinieka draugam mājās bijis mazs bērns, viņš pats nesot gājis, bet lūdzis atnākušo ieiet pie kaimiņa. Paverot dzīvokļa durvis, tas ieraudzījis, ka apsūdzētais atrodas kaimiņam pussēdus, pusguļus virsū, ar abām rokām to žņaudz un kliedz: „Sātans, sātans!” Vīrietis uzbrucēju no mugurpuses saķēris un ar spēku norāvis nost no vīra, kuram seja bijusi zilgana un bijis grūti paelpot. „Norāvu nost, izmetu koridorā,” stāsta liecinieks. Pēc tam, kad cietušais apstiprinājis, ka ar viņu viss kārtībā, novedis žņaudzēju pa trepēm lejā, bet tas, viņaprāt, bijis tā piedzēries, ka nav sapratis, ko dara un kur atrodas. Kad liecinieks pēc brītiņa gājis prom, redzējis, ka policijas darbinieki uzbrucēju jau aizturējuši.

MIGLAINAS ATMIŅAS

Apsūdzētajam pēc nozieguma konstatēts 2,79 promiļu alkohola reibums. Arī liecībā viņš apstiprina, ka piedzēries tik ļoti, ka savas darbības tobrīd neatceras. „Viss ir pareizi – tā notika, bet es pie viņa braucu ar labiem nodomiem,” pēdējā runā sacīja J.Jančevskis.

„Mēs abi bijām pavāri (draudzes *Zilais krusts* patversmē Kabilē – aut.) un kaislīgi makšķernieki. Man Kuldīgā bija jābūt sociālajā dienestā, tādēļ atbraucu, līdz autobusam vēl bija laiks, paņēmu 0,7 litru pudeli un aizgāju pie viņa. Tad

„Apsūdzētais ir pussēdus, pusguļus otram vīrietim virsū, ar abām rokām to žņaudz un kliedz: „Sātans, sātans!””

aizgāju pakaļ vēl puslitram, bet, kā to dzērām, vairs neatceros. Miglaini atceros, ka pēc tam policija mani sēdināja mašīnā. Kad pateica, ka esmu žņaudzis, pats biju izbrīnīts, kāpēc tā darīju.”

APZINĀS, KAS PIE VAINAS

Par Krimināllikuma pārkāpumiem J.Jančevskis iepriekš nav sodīts, tikai par dažiem administratīvajiem. Draudzes *Zilais krusts* raksturojumā teikts, ka apsūdzētais mēdz būt nesavaldīgs, ātri aizsvilstas un viņam ir alkoholisma problēmas.

Arī J.Jančevskis atzīst, ka, pārdomājot notikumu, par ko celta apsūdzība, sapratis: pie vainas ir alkohols. Pašlaik vīrietis dzīvojošot *Zilā krusta* patversmē Rīgā. Tur tiekot gan pie pārtikas, gan gultasvietas, bet ik pēc pāris mēnešiem uz dažām dienām izprasoties ārā, un tad draugi izmaksājot alkoholu. Viņš saprotot, ka nedrīkst dzert nepadz. Ikreiz nodomājot, ka iedzers tikai mazliet, bet tad vairs nevarot apstāties.

Jolanta Hercenberga

Kuldīgas slimnīcas vadītāja amatam pieteikušies septiņi

1. martā noslēdzās pieteikšanās termiņš konkursam uz divām Kuldīgas slimnīcas valdes locekļa vakancēm. No septiņiem pieteikumiem divi neatbilst nolikuma prasībām, tāpēc komisija vērtēs piecus pretendentes. Konkurss bija izsludināts atkārtoti, un tā termiņš tika pagarināts, jo bija pieteicies maz pretendents. No septiņiem pieci piedalījušies atkārtoti, bet divi ir jauni.

Par koku ciršanu

Vēl līdz šodienas 18.00 Kuldīgas novada domē var aizpildīt publiskās apspriešanas anketu par aptuveni 70 koku ciršanu projektā *Zaļās ielas pārbūve un Ēdoles ielas posma atjaunošana no apvedceļa līdz Kraulu ielai*.

Uz publiskās informēšanas pasākumu 26. februārī bija ieradies tikai viens interesents, kurš vēlējas zināt, kā koku ciršana notiks tehniski, cik tas varētu ietekmēt viņa īpašumu, kas atrodas šajā zonā. Līdzīgs jautājums ticis uzdots arī pa tālruni. Vēl šodien var iepazīties ar apstādījumu uzraudzības komisijas lēmumu un lietas materiāliem, kā arī saņemt un aizpildīt publiskās apspriedes anketu domē, apmeklētāju pieņemšanas centrā, Baznīcas ielā 1, vai mājaslapā www.kuldiga.lv. Papildu informācija pie vides speciālistes Daces Jansones, tālr: 63324935; e-pasts: dace.jansone@kuldiga.lv.

NUMURA CITĀTS

„Tāpat kā vīrs nekad nestāstīs sievietei, cik iztērēts instrumentiem garāžā, tā sievietes neatklās, cik maksā matu fēns vai kopšanas līdzekļi,” saka frizieris Andris Bergmanis.

PĒC PUBLICĒTĀ

Ja cilvēks baro, viņš par dzīvnieku atbild

Kuldīgas novada pašvaldības policija tuvākajā laikā sāks pārbaudīt, kā tiek ievēroti noteikumi par suņu čipēšanu, un tas radījis ne vienu vien neskaidrību.

Pašvaldības policijas priekšnieks Rinalds Gūtpelcs atgādina, ka tiem, kuri sāk barot piekļūdušu, klaiņojošu dzīvnieku, par to jāuzņemas atbildība: „Saņēmām zvanu no cilvēka, kuram katlumājā dzīvo divi kaķēni. Tie piekļūduši pirms pusgada, viņš tos barojis, bet tagad grib, lai pašvaldība savāc. Vēl bija zvans no kāda pagasta: „Visi zina, ka tas nav mans suns, es to tikai baroju, bet čipēt negribu. Tagad savāciet!”

Tiklīdz dzīvnieks jāčipē vai jāpotē, tā cilvēki no atbildības atsakās. Bet Dzīvnieku aizsardzības likuma

5. pantā ne tikai minēti īpašnieka pienākumi, bet arī noteikts, ka tie tāpat attiecas uz dzīvnieka turētāju, kuram īpašnieks to uzticējis vai arī kura valdījumā dzīvnieks nokļuvis citādā veidā. Īpašniekam ir pienākums rūpēties par dzīvnieka veselību, labturību un izmantošanu atbilstoši tā sugai, vecumam un fizioloģijai; rūpēties par labvēlīgu sabiedrības attieksmi pret viņa dzīvnieku; nodrošināt, lai tas netraucētu un neapdraudētu cilvēkus vai citus dzīvniekus; nepieļaut nekontrolētu vairošanos.”

Iveta Grīniņa

Mazpulku vadītājiem jāiet deputātos

Cik nozīmīgi Latvijai ir mazpulki, kā pašvaldības tos atbalsta – tāda galvenā tēma bija biedrības *Latvijas mazpulki* ikgadējā konferencē Rīgā, kurā piedalījās arī Padures mazpulcēni Sendija un Matiss Grīniņi un viņu vadītāja Vīgra Leismane.

Viena no atziņām: mazpulku vadītājiem jāiet deputātos, lai citiem rastos izpratne, cik nozīmīga valsts nākotnei ir šī kustība. Tika runāts, ka pašvaldību projektos būtu jāiesaista arī mazpulki, ka bērniem vairāk jānododas ēnot zemniekus viņu saimniecībās, jāpiedalās tirdziņos, deputāti jāaicina pastrādāt kopā, mazpulku darbība jāpopularizē.

Diskusijā *Sava novada saimnieki* piedalījās Zemkopības ministrijas parlamentārais sekretārs Ringolds Arnītis, Latvijas Jaunatnes padomes

viceprezidents Mārtiņš Šteins, Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvis, Dobeles novada domes priekšsēdes vietnieks Guntis Safranovičs, biedrības *Latvijas mazpulki* priekšsēdes vietniece, Saldus pagasta vadītāja Ilze Kļava. Diskusiju vadīja Dīvs Reiznieks.

Mazpulcēni Rīgā 13 grupās iepazīstina 13 dažādus uzņēmumus, interesējās, vai strādāt šajā nozarē ir viegli, vai Latvija ir laba vieta uzņēmumu dibināšanai. Bet vadītāji turpināja sarunu par tēmu *Mazpulkos aug uzņēmēji un*

sava novada saimnieki. Pērn astoņos novados ar politiķiem notika diskusija par mazpulku nozīmi pašvaldībā, tika analizēti rezultāti, apkopotas atziņas.

Pēcpusdienā vadītāji darba grupās uzzināja jaunās projektu iespējas. V.Leismane piedalījies sarunā par sakoptāko mežu un kartupeļu pētījumu, mazpulku labajiem darbiem valsts simtgadē un akciju *Izgaismo Latviju*, interesējies arī par starptautisko darbību.

Inguna Spuleniece

POLITIKA

Vienbalsīgi – arī par sadarbību ar Vienotību

Partijas *Kuldīgas novadam* kopsapulcē februāra pēdējā piektdienā 81 biedrs ar 135 mandātiem vienbalsīgi jā teica sadarbībai ar partiju *Vienotība* un arī rezolūcijai, kurā runāts par kultūras centra pārbūvi, mākslas un zinātnes centra izveidi un lauku ceļu remontu.

Pozitīvā gaisotnē sapulce tika sākta ar Latvijas himnu un pabeigta ar partijas himnu *Mazs bij tēva novadiņ(i)s*. Kopā partijā reģistrēti 227 biedri.

ARĪ DESMIT VIETAS LABAS

Partijas *Kuldīgas novadam* vadītāja Inga Bērziņa atzina, ka pēdējās pašvaldības vēlēšanās bez partijas biedru sadarbības nevarētu novada domē iegūt vairākumu un turpināt to vadīt. „Šīs vēlēšanas bija smagākas, jo nepiedalījās pāris atslēgas cilvēku, kuri bija ar mums pirms četriem gadiem. Tādēļ iegūt desmit vietas – tas ir labi.”

I.Bērziņa mudināja atbalstīt partijas valdes lēmumu – Saeimas vēlēšanām veidot jaunu politisko apvienību kopā ar *Vienotību* un reģionālajām partijām *Tukuma pilsētai un novadam* un *Valmierai un Vidzemei*. Pagaidām juridiskais nosaukums ir *Nacionālās vienotības apvienība*, bet īstā nosaukuma ieteikumiem apvienība vēl esot atvērta, sapulcē skaidroja *Vienotības* ģenerālsekretārs Artis Kampars.

Lai gan pašā *Vienotībā* bijusi šķelšanās, I.Bērziņa uzsvēra, ka tikai sadarbības dēļ Kuldīgas slimnīcai dzēsts valsts galvotais kredīts, slimnīcu kartē saglabāts tās līmenis un nodrošināts 1,1 miljoni eiro investīciju. Tāpat aktivizēts atbalsts Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumam – tiks ieguldīti 6,5 miljoni.

Partijas *Kuldīgas novadam* biedri kopsapulcē par visiem jautājumiem balsoja ar vienotu jā.

„TUR PATIEŠĀM NAV VIEGLI!”

Tā pēc mēneša darba Saeimā saka bijušais domes deputāts Artis Gustovskis (*Kuldīgas novadam*), kurš startēja *Vienotības* sarakstā un tagad nomainīja Solvitu Āboltiņu. „Līdzībās runājot, darbs Saeimā ir kā bridža spēle – jāaprēķina katrs solis, katrs žests. Savu misiju saskatu tajā, ka esmu Kuldīgas novada vēstniecība Rīgā, bet, lai tā būtu, man vajadzīgi iedzīvotāju ieteikumi.”

Deputāts strādā izglītības, kultūras un zinātnes komisijā. Viņš gatavs arī sargāt Kuldīgas slimnīcu, atbalstīt Latviju, kurā ir daudzi centri, bet tas nebūšot lobiju. Vēl viņš iestāsies par reģionālo tūrisma un virzīs tālāk ideju par mākslas un zinātnes centru Kuldīgā. Pēdējai iecerei jau esot Laimdotas Straujumas un citu deputātu atbalsts.

Inguna Spuleniece
Aivara Vētrāja foto

Viņa pieminēja arī radošo klasteri un peldbaseinu. „Tam bija vajadzīgs politiķu un valdošās koalīcijas atbalsts. Būsim godīgi – daudz kas ir iespējams tikai tāpēc, ka ir tādi cilvēki, kuri mūs sadzird valsts līmenī,” atzina I.Bērziņa.

DAĻIŅA NO EIROPAS

Ārlietu ministram Edgaram Rinkēvičam (*Vienotība*) bija jāstāsta gan par Latvijas ārpolitiku, gan gatavošanos Saeimas vēlēšanām. Ministrs aicināja atcerēties nervozās izjūtas par mūsu valsts

nākotni 2014. gadā pēc Krimas aneksijas: „Četros gados kopā ar sabiedrotajiem esam izdarījuši maksimālo, lai nodrošinātu valsts neatkarību. NATO spēki šeit būs tik ilgi, cik vajadzēs. Zinot, kāds ir mūsu kaimiņš Krievijas Federācija, baidos, ka tiem te būs jābūt ļoti ilgi.”

Viņš brīdināja, ka arī pirms šīm vēlēšanām iespējama dažādu spēku manipulācija ar cilvēku prātu, tomēr vismazākais, kas politikā vajadzīgs, ir „savstarpēja kasīšanās”. „Septiņos mēnešos jāizveido spēcīgs proeuropeisks

spēks, lai 7. oktobrī (pēc vēlēšanām – aut.) mēs nepamostos ar pazaudētu valsti. Ja Latvija nespēs pateikt, ka ir daļiņa no Eiropas kodola, paliksim maliņā, un neviens neuzskatīs, ka par mums jā rūpējas.”

„ESAM ATTĪRĪJUŠIES”

A.Kampars paziņoja, ka novadi izdomā un sagatavo to, par ko Rīgā jācinās lielajām partijām. Viņš solīja, ka sadarbība jaunajā apvienībā visiem partneriem būs daudz līdzvērtīgāka, tikšot meklēti vēl citi partneri, par to lemjot

Frizieris un psihologs: dzīve ar pilnu jaudu

„Sievietēm patīk, ka mēs viņas lutinām. Tām patīk, ja gatavojam vakariņas, ja ķemmējam, tinam un krāsojam viņu matus,” saka ANDRIS BERGMANIS – Kuldīgā vienīgais frizieris vīrietis, kurš reizi vai divas nedēļā no Ventspils mēro ceļu uz salonu *Pie Aivas*. Viņš ir gan sieviešu, gan vīriešu frizūru meistars un strādā arī Rīgā.

Latvijā vīrieši kā sieviešu frizieri ir vairāki, un parasti klientes tos ļoti iecienījušas – tie ir slavenību stilisti, smalkās sabiedrības hroniku varoņi. „Senos laikos frizieri jeb bārdziņi bija tikai vīrieši. Laika gaitā tas mainījās – šo darbu pārņēma sievietes, bet nu jau nāk atpakaļ vīriešu laiks,” saka Andris. Sievietes parasti vēlas vīriešu sabiedrībā parādīties jau saposušās. Tās, kuras dodas uz frizētavu pie vīrieša, rēķinās ar to, ka viņš tās redzēs ar krāsu vai ruļļiem matos – nepavisam ne pārādes izskatā. „Ir tādas sievietes, kurām netraucē fakts, ka vīrietis viņas redz ar slapjiem matiem, bet citām traucē. Tāpēc jau vienmēr var izvēlēties savu meistaru. Kuldīgā ir daudz frizētavu, strādā dažādi meistari.”

SAPLĀNOT NEKO NEVAR

Līdz šai profesijai Andri aizvedusi dzīve. „Kad biju jauns un naivs, saplānoju visu dzīvi pēc vidusskolas. Biju izdomājis kļūt par mežzinī, bet viss tika nolikts pa vietām. Pēc avārijas nācās gadu nogulēt uz gultas, un bija laiks pārdomāt. Vari plānot vai neplānot – vienalga nonāksi tur, kur jābūt. Tad gribēju būt ugunsdzēsējs, tad policists – tādas ļoti vīrišķīgas profesijas. Aizbraucu uz Rīgu un pilnīgi nejauši nokļuvu frizieru skolā: dāmu daudz, atmosfēra jauka, viss skaisti... Ko vispār varu zaudēt, gadu nogulējis? Vismaz būšu labi pavadījis laiku! Sāku mācīties, lai gan pirms tam nebija nekāda priekšstata.

Tāpat notika, kad pieteicos korī. Ļoti gribu tikt uz Dziesmu svētkiem. Diriģente jautāja, vai korī jebkad esmu dziedājis. Es arī neslēpu, ka neesmu, bet korim deru, un – bliežam! Tā arī frizieru skolā: sāku, un tas aizgāja.

Tas nekad nav bijis mans sapnis – bērniībā ar lellēm nespēlējās, matus tām neķemmēju, bet 19 gados beidzu frizieru biznesa skolā *Nimfa*, pēc tam mācījās 34. arodvidusskolā Juglā, vairākus gadus mācījās un strādāju Rīgā. Pie viena vēl Kuldīgas arodvidusskolā mācījās par bārdienu. Treknajos gados bija daudz dažādu iespēju paņemt blakus darbus, un to arī darīju. Visu laiku uz riteņiem.

Tad Ventspilī tika atvērts salons un mani uzaicināja pievienoties komandai. Rīgā tieši bija problēmas ar dzīvesvietu, un domāju:

„Mēs – sievietes un vīrieši – esam pretpoli, kas enerģētiski viens otru tomēr papildina,” saka frizieris Andris Bergmanis.

„Ko gan varu zaudēt, ja vasaru pastrādāšu Ventspilī? Rīgā vienmēr paspēšu atgriezties.” Tā nu Ventspilī esmu 11 gadus, bet vēl aizvien liela daļa dzīves paiet ceļā – regulāri braucu uz Kuldīgu un Rīgu. Mašīnā var atslēgties un visu pamatīgi apdomāt.”

UZTICĪBAS PERSONA

Līdztekus sieviešu skaistumam otra nozīmīga Andra darba puse ir psiholoģija. Frizieri ir uzticības personas – viņi par sievietēm bieži zina vairāk nekā dzīvesbiedri, ar kuriem tās gadiem ir kopā diendienā. „Esmu psihologs par to pašu naudu. Tāds ir friziera darbs. Sievietes atnāk, izstāsta savas labās un smagās domas. Runājamies par daudz ko, dažreiz viņas atklāj pat ļoti intīmas lietas. Tāpat kā vīrs nekad nestāstīs sievietei, cik iztērēti instrumentiem garāžā, tā sievietes neatklās, cik maksā matu fēns vai kopšanas līdzekļi. Jums liksies savādi, kā tādu naudu var atdot par kārtējo instrumentu, mums – kā var tādu naudu iztērēt par kādu kondicionieri.

No malas, iespējams, izskatās apgrūtinoši, ka visi šie stāsti jāuzklausā, bet īstenībā notiek enerģijas apmaiņa, un tas ir ļoti labi. Es labi atceros, ko kliente stāstījusi iepriekšējā reizē, un

apjautājos, kā gāja ballītē, uz kuru viņa posās, vai kā *tusiņā* pie mazbērniem. Viņām patīk, ka esmu arī ieklausījies, ka uztveru viņas kā personības. Ir arī tādi klienti, kuri par visu šķendējas, arī par to, ka griezums nav izdevies, tomēr vienalga nāk atkal.”

KRĀSU MEISTARS

Uz Kuldīgu Andris sāka braukt pirms deviņiem gadiem. Darba diena ilgst 12 stundas. Laiku intervijai izdevās izbrīvēt, jau iepriekš aizņemot stundiņu blīvi pierakstītajā kalendārā. „Visu laiku ar sevi jāstrādā, lai profesionālajā ziņā noturētos līmenī. Nevar tā: kaut kādā tālajā gadā esi beidzis skolu, un viss. Pagājušogad beidzu kolormetrijas jeb krāsu zinātnes kursus un esmu frizieris-kolorists. Tas nozīmē, ka no nekā spēju uzjaukt kaut ko. Ja gribi toni, kas raksturo ceriņus, aveņu saldējumu ar jogurta glazūru un riekstiem, kolorists to izdomā un uzjauc. Ik pa laikam piedalos friziermākslas konkursos Ventspilī, aizbraucu uz Sanktpēterburgu.”

Jāzina pasaules tendences, jaunākās vēsmas krāsām un griezumiem. Bet vai ikdienas darbā tas noder? „Tendence ir viens, bet tas, kas piestāv, – pilnīgi kas cits. Svarīga ir sejas forma, acu

krāsa un daudz kas cits. Zināšanas jāpielāgo katrai klientei. Ir tādas sievietes, kurām no skolas laikiem ir viens griezumš, viena krāsa, un tikai pamēģini kaut ko mainīt! Citas katru reizi grib ko jaunu, lai nekas neatkārtotos. Cilvēki mēdz būt radikāli pretēji. Tomēr katram frizierim ir savs rokraksts, un kliente ar to jau rēķinās. Kuldīgas salonā strādājam trīs. Ja sievietei visiem izstāstīs vienu un to pašu, mati katram iznāks citādi.”

„TIKAI IESKICĒ, KO VĒLIES!”

Vai meistars pakļaujas klientes prasībai, ja šķiet, ka nebūs labi? „Nākot pie sava friziera tāpat kā pie sava zobārsta, ir jāļaujas un meistaram jāuzticās. Sievietei jābūt pārliecinātai, ka būs forši un ka es izdarīšu to, ko viņa sagaida. Reizēm saku: „Nestāsti tik daudz – vienkārši ieskicē, ko vēlies!” Gadās arī tādi klienti, ar kuriem saprašanās neveidojas. Tādā gadījumā ne man to vajag, ne es to gribu un klientam ir liela izvēle atrast citu meistaru.”

DEJAS, KORIS, TEĀTRIS, KARNEVĀLS

„Agrāk vispār biju dulls – atgriezies mājās vakarā ap vienpadsmitiem bija normāli, tagad gribas mazliet mierīgāku ritmu,” atzīst Andris. Tomēr vēl viņš dejo divos moderno deju kolektīvos Ventspilī, brauc uz pašdarbnieku konkursiem un festivāliem. Dejošana ir laiks, kad būt kopā ar dzīvesbiedri, un ģimenē ir divi bērnodārza vecuma mazuļi. Turklāt Andris īsteno senu sapni – iesaistījies improvizācijas teātrī, kas nesen tapis Ventspilī. Kā jau minēts, sācis dziedāt korī, jo grib piedalīties Latvijas simtgades Dziesmu svētkos.

Bet vēl viņš mēdz rīkot svētkus radu, paziņu un draugu lokam, kurā esot ap 100 cilvēku: „Divus gadus Ventspilī *Jūras vērtos* rīkoju Jaunā gada sagaidīšanu. Cilvēki aizmirsuši, kā svinēt, un es to gribu atgādināt. Jau tagad domāju par nākamo Jauno gadu – tas būs īsts karnevāls. Svētkos sapulcējas vienādi domājoši cilvēki, kuriem man nav žēl veltīt laiku un pūles, lai sagādātu prieku un pārsteigumu. Kādam tas jāuzņemas un jādara, kamēr ir jauda. Nevar zināt, cik ilgi būs spars un vēlēšanās, jo jebkurā jomā cilvēki izdeg.”

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Kam Andris uztic pats savus matus?

Vecais teiciens par korpnieku un korpēm attiecoties arī uz frizieriem, bet parasti tiek lūgta kolēģu palīdzība. Meistara mati liecina par viņa gumi un stila izjūtu. „Ventspilī salons, kurā strādāju, atrodas divu ielu krustojumā, kur visi staigā garām un redz, kā frizieri izskatās. Padsmitnieku mammas kādreiz teica, ka viņu bērni pa logu noskatījuši manu frizūru un grib tādu pašu. Tagad viņi sakot, ka frizierim frizūra vairs nav tik ekstravaganta. Laikam vecums – kaut kas jāmaina.”

Šoziem modē ir ģērbties silti

Biezas šalles un tumšas krāsas – tā par tendencēm apģērbā saka modes blogere Laura Alksne. Arī Kuldīgas ielās satiktie cilvēki izvēlas biezu apģērbu.

Vairums izvēlas ērtumu

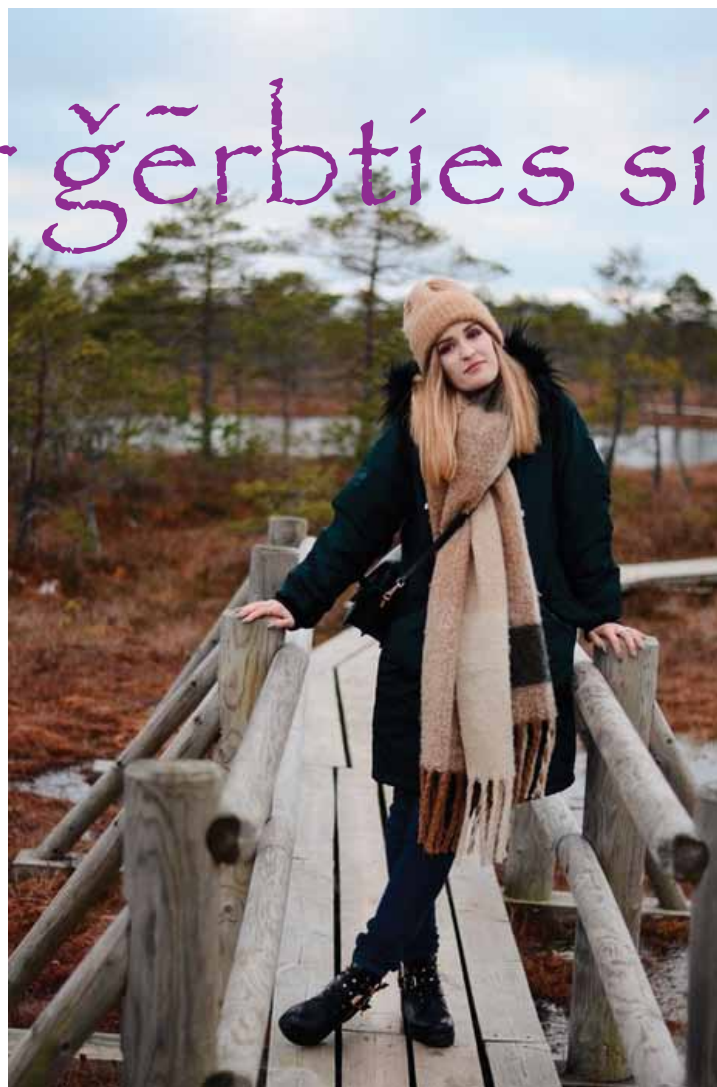
„Šis ir interesants laiks, jo modē ir praktiski viss: gan liel-izmēra apģērbs, zem kura var pavilkt vairākas kārtas, gan klasiski, vienkārši mēteļi,” stāsta Laura Alksne.

„Tomēr esmu pamanījusi, ka dūnu jakas (tautā sauktās pufaikas) ir ienākušas ar otru elpu. Agrāk tās vilka tikai tādēļ, lai būtu silti, bet šosezon tās jau ir modē interesanto izmēru (īsāku, garāku), apdrukas un krāsu dēļ. Modē arī dažādu krāsu mākslīgo kažokādu mēteļi. Aksesuāru ziņā – lielas šalles, kurās var paslēpties, un siltas cepures.

Ziemā aktuāla ir melnā, pelēkā un tumši zilā un tumši zaļā krāsa. Bet esmu novērojusi, ka tie, kuriem patīk izcelties un uzdrīkstēties, izvēlas sarkano, sinepju dzelteni un pasteļtoņus. Materiāli – visdažādākie: gan vilna, gan mākslīgā kažokāda. Tie, kurus ģērbšanās stils tiešām interesē, interesējas par modes nedēļām februārī un septembrī, daudzi to pēta apģērbu veikalos. Bet vairākums izvēlas komfortu. Ja kāds brauc ar automašīnu, var vairāk atļauties stilīgas, sezonai īsti nepiemērotas drēbes.”

2017./2018. gada ziemas sezonas krāsas:

- piesātināts granātābolu tonis,
- portvīna tonis (to iegūst, tumši violetajai krāsai pievienojot melno un tumši sarkano),
- maigi violets ceriņu ziedu tonis,
- bēšs,
- tumši zils,
- pelēks,
- noēnotas egles tonis,
- laima zaļš,
- jūraszils,
- ķieģelkrāsa.

Modes blogere Laura Alksne secina, ka vairums cilvēku velk tumšu, pelēcīgu apģērbu, bet tie, kuri vēlas izcelties, izvēlas spilgtus aksesuārus.

KULDĪGAS IELĀS SASTAPTIE

Velk kažoku

Pensionāre **Dzintra Pole** izvēlas kažoku un siltu cepuri: „Ziemā velku visu, kas biezāks. Šajā vecumā modes tendences vairs neskatos – velku to, kas siltāks. Sen neesmu neko jaunu pirkusi, viss saglabājies no agrākiem laikiem. Bez bieziem cimdiem un cepures no mājas neizeju.

Ziemas ir tādas pašas kā agrāk. Atceros: kad biju jauna, tad salu, un arī tagad salstu.”

Bālas krāsas nepatīk

Zemnieks **Ilmārs Pileniņš**: „Es modes tendencēm nesekoju līdzī, man ir pašam sava gaume. Man patīk franču stils ar spilgtām krāsām – tās bālas nepatīk. Man ziemā galvenais ir šalle un cepure. Tagad jāvelk kaut kas siltāks.

Bet cilvēkiem vairāk uzmanības jāpievērš izskatam un jābūt ar pozitīvāku sejas izteiksmi – nevajag visu negatīvo rādīt uz āru.”

Svarīgi ir nenosalt

Skolniece **Nora Ziemeļe** par modes tendencēm neinteresējas: „Velku biezu virsjaku un noteikti biezu džemperu. Aukstā laikā vissvarīgāk ir neaizmirst mājās cimtus. Manējos uzadīja ome – viņa visu ģimeni apgādā ar adījumiem. Vajadzīga arī kārtīga šalle un silti zābaki. Man nav viena konkrēta stila vai krāsas, patīk arī krāsains apģērbs un ar rakstu. Pašlaik ir ļoti auksti, un galvenais ir nenosalt.”

Patīk un piestāv

Ģimenes ārsta māsa **Vija Edelmane** cenšoties apģērbu saskaņot: „Bet mani satrauc tas, ka jaunieši skrien apkārt pliku galvu un tad slimo. Cepure vajadzīga. Man ziemā vissvarīgākie ir silti dūraiņi, arī kājām jābūt siltām. Pēdējā laikā apģērbu pērku Anglijā, jo braucu ciemos. Tur lielāka izvēle un labākas cenas. Ziemas mums tagad ļoti īsas, maz iznāk tos dūraiņus uzvilkt. Atceros, ka bērnībā tās bija daudz garākas.”

Stils tagad nav prātā

Kosmētiķe **Dace Masaļska** uzskata: „Šādā salā vairs nav svarīgs stils, bet siltums. Neesmu veikalos skatījusies, kas pašlaik modē. Velku no skapja arī pēc iespējas siltākas drēbes, šalles un cepures. Ja aukstums būtu ilgstošs, tad gan sāktu domāt un nopirktu kaut ko modernu, piemēram, kažoku. Bet tagad tas ir pāris nedēļu, un neredzu jēgu tērēt naudu kaut kam dārgam un modernam. Ziemā iecienītākās krāsas ir tumšās. Bet labi, ja var piemēklēt krāsainu aksesuāru, lai toņi nav tik vienmuļi.”

Kopskats esot pelēcīgs

Skolēns **Ādams Alksnis** ziemā izvēlas tumšāku apģērbu, bet ar spilgtām detaļām: „Galvenais ir silta pufaika. Es pērku to, kas patīk. Vairāk tomēr izvēlos tumšu apģērbu. Zābakus nevalkāju – labāk izvēlos spilgtas botes. Noteikti neizeju no mājām bez cepures, kas ir labs aksesuārs. Bet vispār cilvēki ziemā ģērbjas tumši, un kopskats ir diezgan pelēcīgs.”

Lāsma Reimane
Lauras Alksnes
arhīva un Aivara
Vētrāja foto

PLANĪCAS IEĻA. Agrāk partizāna vārdā, tagad kā senāk

Padomju gados Planīcas iela dēvēta padomju partizāna, vienības *Sarkanā bulta* vadītāja Andreja Macpāna vārdā. Pēc Latvijas brīvības atgūšanas tai atdots Planīcas vārds. Ilgāk šeit dzīvojošie domā, ka nosaukums cēlies no tā, ka šis bijis ceļš uz apdzīvotu vietu Planīcas.

Viss izdodas ar dievpalīgu

Uz Seļavu ģimenes mājas sliekšņa sagaida mazais Jānītis un takša meitene Dāma – abi ir laipni iekšā laidēji. Viņiem pievienojas mamma Anita un jaunākā māsiņa Estere. Tētis Lauris ir darbā, bet vecākā māsa Agate Sāra un brālis Samuels – skolā.

„Māju pārpirkām un izbūvēt sākām 2006. gadā,” stāsta Anita. „Iepriekšējie saimnieki sāka, tad viņiem nāca grūti laiki – turpināt nevarēja. Vīrs uztaisīja projektu, jo tolaik strādāja arhitektūras birojā, pats arī lielāko daļu būvē. Ar pirmo bērnu māju iegādājāmies un sākām būvniecību, ar otro šeit ienācām. Vēl jau nav pabeigts. Ir pagrabs un trīs stāvi, apdzīvojam divus. Esam te divas ģimenes – cēlām kopā ar kaimiņiem.”

Jānītis svarīgi papildina: „Mēs māju pārdalījām uz pusēm.” Tad viņš izstāsta, ka lielajā dārzā spēlējoties ar citu kaimiņu bērniem. Egļītēs dzīvojot pele, to visi barojot

ar maizi un sieru. Vecākā māsa un brālis ir skolā, viņš pats ejot bērnudārzā un mūzikas skolā. Estere savukārt izrāda rotaļlietas un to, kā māk mest kūleņus.

„Ielas kņada mūs netraucē,” stāsta mamma. „Siltā laikā dzīve pārsvarā rit dārzā, ar kaimiņiem satiekam labi. Kādreiz Planīcas ielā dzīvojuši ļoti draudzīgi cilvēki. Aiz mājām bijušas ganības, tajās visa iela Līgo svētkos klājusi galdu,” Anita zina teikt.

Lauris nesen izcīnījis cīņu ar grūtu slimību. „Ar Dieva žēlastību tagad viss ir labi,” teic sieva. Jautāta, kā četru bērnu mamma tiek ar visu galā, viņa smaida: „Spēku dod Dievs. Apsēžos, parunāju ar Viņu, tad arī visu saņemu: virzību, spēku, mīlestību. Mamma palīdz pieskaņīt Esteri. Es strādāju Mazo bērnu skolīnā, mācu mūziku. Annas baznīcā spēlēju ērģeles. Pēdējo gadu Latvijas Universitātes Kuldīgas filiālē, bijušajā RPIVA, studēju par pirmsskolas un sākumskolas

skolotāju. Kaut gan jūtu, ka man ir skolotājas misija, laikam vairāk dzīvotu mājās, ja būtu tāda iespēja. Skolotājai jābūt arī saviem bērniem, bet brīžiem tiem pietrūkst laika.

Svētdienās mūsu māja ir atvērta visiem, kuri vēlas pielūgt Dievu, nākt kopā Bībeles studijās. Katru svētdienas vakaru ir pārsteigums par tiem, kuri atnāk un ar kuriem šo laiku pavadām.” „Tu arī nāksi?” atvadoties žurnālistei noprasa Jānītis.

Jānis un Estere izrāda visu savu bagātību.

Taksīte Dāma pozē kā jau ista dāma.

Seļavu vecākā meita Agate Sāra māla podus veidojusi pie skolotājas Maijas Mitrevicas. Bijusi liela kolekcija, bet izdāvināta – palikuši tikai divi.

Trīs Imanti, trīs elektriķi

Imants Bērics dzīvo senā dzimtas mājā. Ziemā baro putniņus, vasarā kopj dārzu.

„Es Planīcas ielā esmu viens, „Eno ilgdzīvotājiem. Šī ir mūsu dzimtas māja,” stāsta Imants Bērics.

Pagalumā redzami interesanti koka veidojumi, krūmu zaros karājas spēka strēmeles zilītēm, bet visus sagaida pēc skata mīlīgs suns, kas tomēr cītīgi pilda sarga pienāku-

mus. Ar koka darinājumiem aizrāvis Imanta brālis, nu jau nelaiķis. Bet pie barotavām ik dienu pulcējoties vismaz simts zilīšu.

„Cik atceros no bērnības, apkārtne bija tikai dažas mājas,” stāsta I.Bērics. „Viena tieši tur, kur tagad apbraucamais ceļš. Saimnieks nomira, radiem intereses nebija,

palika valstij. Kad taisīja ceļu, to nojauca.

Ielas pretējā pusē ir divstāvu māja, ko sauca par Maskavas krogu. Kāpēc tā – nezinu. Varbūt tāpēc, ka tur dzīvoja diezgan daudzi krievi, arī iešņaboja. Bet, iespējams, kādreiz tur patiesi bijis krogs. Kādā 1948. gadā aiz tās mājas stāvēja vācu tanks. Mēs, puikas, rāpāmies iekšā. Maskavas kroga otrajā stāvā mētājās patronas, puikas tās lasīja un meta ugunskurā. Man palaimējās: kad viena sprāga, tikai ceļgalu aizķēra. Man ar to pietika, bet ne jau pārējiem. Lielāki puīši darbojās ar pistolēm, mazajiem atlika tikai vecas karabīnes,” atminas I.Bērics.

Imanta kungs visu mūžu strādājis par elektriķi. Smejas, ka Planīcas ielā dzīvo trīs Imanti – trīs elektriķi. „Pirms atgriezāties senču mājā, dzīvojām *elektrotīklos* dzīvoklī. To atstāju dēlam Mārtiņam. Dzīvesbiedre Biruta kādreiz bija pārdevēja, strādāja stacijas bufetē, arī maizes kombinātā, tagad pensijā,

bet dara sabiedriskus darbus, dzied *Nārбуļos* un arī korī. Nosvinējam zelta kāzas – tā laimīgi izdevies sadzīvot. Senos laikos biju liels makšķernieks, pie Melnās kolkas savu mīļoto izmaksķerēju,” smaida Imanta kungs.

Bēricu ģimenē izaudzināts dēls un meita, ir pieci mazbērni. Vectēvs nosaka: „Pakļidūši pa pasauli. Vecākā mazmeita Ņujorkā, Ņūdžersijā ekonomikas augstskolu beidza ar izcilību. Gāja grūti – vienlaikus strādāja un mācījās. Mums nebija iespējas palīdzēt. Laikam jau paliks Amerikā. Vecākais mazdēls strādā Anglijā netālu no Londonas. Dēla meita Zanīte Rīgā studē žurnālistiku. Jaunākais mazdēls aizrāvis ar hokeju, milzīgi trenējas – gatavojas Zviedrijā mācīties tālāk hokeja nozarē. Mazākā mazmeita izvēlējusies tenisu. Kuldīgā palicis tikai dēls, pārējie mūs apciemo. Tā dzīve izveidojusies.”

I.Bērics aicina ciemos ķiršu laikā: „Uzcienāšu ar saldajiem ķiršiem.

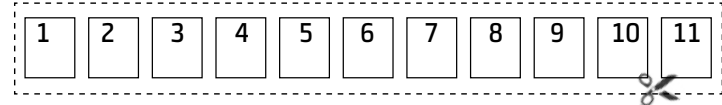
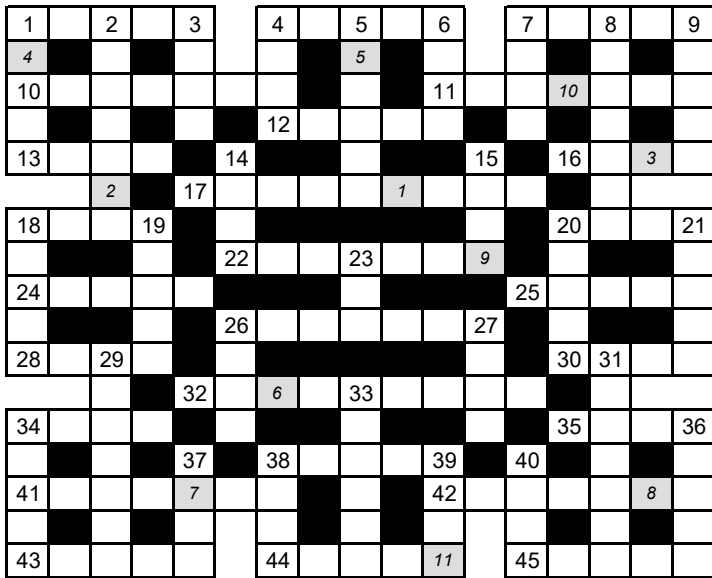
Kad strādāju par elektriķi un braukāju pa visu novadu, lūdzu potzarus tur, kur bija garšīgākas ogas. Tagad branga kolekcija. Vienīgā neraža, ka pats esmu strazdiņiem būrus sataisījis, bet ķiršu laikā putni jātramda projām. Ornitologi gan izpētījuši, ka tie strazdi, kas te ēd ķiršus, nav tie paši, kas izperē bērnus. Kas to zina. Brīžiem atkal tieši ziedu laikā uznāk salnas, un ogu nav. Bet, kad zied, tad ir, ko papriecāties.”

Par Planīcas ielu viņš teic, ka jaunos pazīstot maz, bet tuvākie kaimiņi esot jauki. „Kādreiz mana mammīte Olga Bērica bija šiverīga, darbojās ielas komitejā. Tēvs Rūdolfs bija ceļa meistars, pirms tam *Vulkānā* strādāja par drošības tehnikas inženieri. Tur izcēlās ugunsgrēks, un dabūja gadu nosēdēt cietumā.”

Inguna Spuleniece
Aivara Vētrāja foto
Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Arnita Dobele.

Risinājumu gaidām līdz 7. martam.

Horizontāli: 1. Strauja deja 2/4 taktismērā. 4. Varēt (ko) padarīt, paveikt kādā laika posmā; paspēt. 7. Kurināmais – attiecīgi sagatavota koksne. 10. Aploks tieši pie kūts. 11. Pilsēta ASV, Masačūsetsas štata centrs. 12. Mūzika dzimtas dienviņu dienvidu fitenāugs. 13. Tāds, kas noticis pirms ilga laika. 16. Apaļš slēdzis. 17. Būtiska, neatņemama (kā) īpašība, pazīme, šādu īpašību, pazīmju kopums. 18. Neliels dzera-rais trauks ar osu. 20. Sauszemes gabals, ko aptver ūdenstilpe. 22. Rokas locītava starp augšdelma un apakšdelma kauliem. 24. Krustziežu dzimtas kultūraugs ar apaļu, dzeltenu sakni. 25. Balsts, atbalsta koks. 26. Viens no vairākiem atšķirīgiem (fakta, notikuma) aprakstiem, izklāstiem, izskaidrojumiem. 28. Ūdens ielplūde pa spraugu, caurumu vai neblīvi noslēgtu vietu. 30. Putrainu novārījums; ar miltiem biezināts šķidrums. 32. Telpisku savstarpējo, kādā laikposmā nemainīgu attiecību kopums. 34. Virszemes dzinumu sazarojums (augiem). 35. Mūzika skujkoku vai krūmi. 38. Plaknes daļa, kurai visi ārmas punkti ir vienādā attālumā no centra; riņķis. 41. Dažu augu sēklu cietā apvalka daļa, plēksnītes, kas atdalītas no graudiem. 42. Tēvocis, tēva vai mātes brālis. 43. Aizņemt ar sējumiem. 44. Dabiska ūdenstilpe sauszemes iedobumā, padziļinājumā. 45. Šķidruma patoloģiska uzkrāšanās audos.

Vertikāli: 1. Periodiskas asinsvadu sienu svārstības (sirds darbības rezultātā). 2. Šaha figūra. 3. Dažu dzīvnieku dobumveida mitekļi zemē un ejas uz to. 4. Dokuments, kas apliecina tā īpašnieka personu un pavalstniecību. 5. Pārmaiņu, pārvērtību stadija, fāze. 6. Velts (biezs, blīvs) vilnas izstrādājums. 7. Fizikāls lielums, kas raksturo ķermeņa inerci un spēju reaģēt uz gravitācijas lauku. 8. Sievietes vārds jūlijā. 9. Rīks sūšanai. 14. Vītulu dzimtas lapu koks. 15. Oficiāls dokuments noteiktā formā. 18. Mūzikā – metriskā vienība. 19. Selekcijā iegūta augu vai dzīvnieku izlase. 20. Saritināt; izveidot kamolu. 21. Rožu dzimtas augs ar garu, stāvu stublāju un saldām, smaržīgām ogām. 23. Plaši izplatīts divspārņu asinssūcējs kukainis. 26. Tiesības aizliegt vai apturēt likumdošanas iestādes pieņemta likuma stāšanos spēkā. 27. Redzes orgāni. 29. Darbarīks ar kaltveida asmeni cietu materiālu apstrādei (šķelšanai, dalīšanai u.tml.). 31. Vīriešu apģērbs, kas sastāv no biksēm un žaketes. 33. Sakultu olu sacepums. 34. Kājas daļa no iegurņa līdz ceļa locītavai. 36. Slikts dzēriens ar vāju koncentrāciju, negaršīga vira. 37. Likt plašā laukumā, plānā kārtā. 38. Sašaurināts mugurkaula turpinājums. 39. Pārmācība par kādu nodarījumu, aizliegta rīcība, noziegums. 40. Griezt apmatojumu, virzot asmeni vai skuvekli gar ādu.

Pareizā atbilde: AUSTRALOPITEKI (izmiruši cilvēkpērtiķi (*Australopithecus*), kuriem ir gan cilvēka, gan pērtiķa pazīmes.

Atbildes. **Horizontāli:** 1. Akrs. 3. Ļana. 6. Rapsods. 9. Interns. 10. Ieris. 11. Glets. 13. Balanss. 18. Sofite. 19. Pahari. 20. Konvents. 21. Piebalgs. 22. Pasīvs. 23. Skanis. 25. Stafete. 31. Imams. 32. Sepse. 33. Ilmenis. 34. Sofokls. 35. Auss. 36. Akra. **Vertikāli:** 1. Autisms. 2. Solis. 4. Annāta. 5. Apella. 6. Riniņš. 7. Saule. 8. Sanskrits. 12. Sfinksas. 13. Berness. 14. Luksora. 15. Neapole. 16. Spleise. 17. Kaulene. 20. Kapteinis. 24. Stiebra. 26. Tralis. 27. Fileja. 28. Tapirs. 29. Imago. 30. Venta.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Ausma Kreidere, Ojārs Silkans. Pēc balvas redakcijā gaidām **Ojāru Silkanu**.

Atzinējumu, izgriezto no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē.

MANA AIZRAUŠANĀS

„Koks man ir dzīvesveids”

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma kokapstrādes pasniedzējs Jānis Feldbergs gan pieaugušajiem, gan jauniešiem pēc 9. klases māca iepazīt koka burvību un radīt gan skaistas, gan noderīgas lietas.

Iesaka JĀNIS FELDBERGS

Strādājot ar koku:
 ❖ jābūt patiesai interesei izzināt, ko no tā var uztaisīt, kādas ir šī materiāla iespējas;
 ❖ jābūt pacietībai;
 ❖ noteikti noderēs mākslinieciskas dotības, jāsaprot proporcijas;
 ❖ dzimumam nav nozīmes: „Meitenes kursos gan karotes grebji, gan ēvelē un zāgē. Viss atkarīgs no gribēšanas.”

Jāņa Feldberga arhiva foto

Jāni Feldbergu koks saistot ar dabiskumu: „Pat nozāgēts tas ir dzīvs – ņem mitrumu, atdod, elpo. Kokam ir ļoti plašas iespējas, no tā var radīt jebko.”

Interese aizsākusies jau pamatskolā Talsu pusē: „Gāju pēc stundām uz kokapstrādes pulciņu. Tad izvēlējos Kuldīgas arodskolu. 2008. gadā mācības beidzu, kādus četrus gadus nostrādāju specialitātē galdniecībā, bet radās iespēja atgriezties tehnikumā, šoreiz par skolotāju.” Profesionāli izvēli ļoti ietekmējis tēvocis, kurš arī bijis galdnieks, – puisis vērojis radnieka darbu, iemēģinājis roku.

Tagad Jānim vairāk patīkot veidot dekoratīvus priekšmetus: griezumus, virpojumu. „Teiciens, ka galdniekam mājās nav mēbeļu, attiecas arī uz mani. Daudzas paša darinātas lietas esmu atdāvinājis,” viņš smejas. Ar audzēkņiem kopā veidojuši interesanta dizaina abażūrus, pulksteņus un priekšmetus ar intarsiju*. „Skolā darbs ir interesants, un tas sniedz gandarījumu, ja varu kādu ieinteresēt, parādīt

ceļu pie koka. Protams, darbs ir ar asiem priekšmetiem un dažādām ierīcēm, tādēļ ļoti liela uzmanība jāpievērš drošībai. Tas ir pirmais, kas audzēkņiem jāiemāca, – nekaitēt veselībai,” uzsver J. Feldbergs, bet atzīst, ka arī pašam tomēr gadījušās traumas. Taču, ja interese ir patiesa, tas netraucē.

* Intarsija – koka priekšmetu virsmā tiek iestrādāts citas tekstūras un krāsas koks

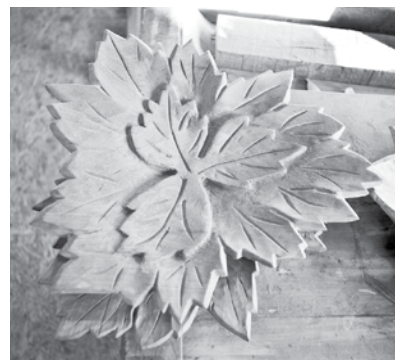
Uztaisi augļu trauku pats!

Jānis Feldbergs rosinā mājās uztaisīt koka augļu trauku.

Tas prasa pacietību, bet izmaksas nav lielas. Vajadzēs kādu priekšmetu vai paša izdomātu kontūru, koka dēli, divus vidēja lieluma kaltus (pusapaļo un taisno), koka āmuru, ar ko uzsist kaltam, trauku grebnot, protams, arī darbgaldu un rokas zāģi.

Priekšmetu uzliek uz dēļa, ar zīmuli apvelk kontūru. Ar zāģi izzāģē.

Trauks gatavs.

Izzāģēto formu nostiprina uz darbgalda. To var izdarīt ar skrūvspilēm. Izmantojot abus kaltus, izgrebnot, ar pusapaļo veido iedobi, ar taisno – smalkākas gropītes. Apstrādā arī trauka dibenu. Pēc tam to var noslīpēt, piesūcināt ar linsēklu eļļu.

Iesākumā var darināt vienkāršāku trauku.

REKLĀMA

Kuldīgā, Sūru ielā 2

J. Rozes grāmatnīcas Top 10

1. Karīna Račko. *Debesis pelnos.* (Zvaigzne ABC.)
2. Guntars Račs. *365/2. daļa.* (MicRec.)
3. Māra Zālīte. *Paradīzes putni.* (Apgāds Dienas grāmata.)
4. Guntars Račs. *365/1. daļa.* (MicRec.)
5. Jū Nesbē. *Slāpes.* (Zvaigzne ABC.)
6. Ieva Sīmane. *Svētlaimes mednece.* (Kontinets.)
7. Karīna Račko. *Saplēstās mežģīnes.* (Zvaigzne ABC.)
8. Dens Brauns. *Sākums.* (Kontinets.)
9. Juris Rubenis. *Viņa un viņš. Mīlestība.* (Attiecības. Sekss. (Zvaigzne ABC.)
10. Arkādījs Pans. *Galīna Panca-Zaiceva. Sarunas par mīlestību.* (Zvaigzne ABC.)

Svetlana Aleksijeviča. Sievietes karā. (Noklusētās vēstures liecības. *Latvijas mediji.* 16,55 eiro.) Baltkrievu žurnāliste un rakstniece 2015. gadā par to saņēmusi Nobela prēmiju literatūrā. Viņa raksta dokumentālos avotos balstītu prozu. Jaunākajā grāmatā stāstīts par Otro pasaules karu sievietes acīm – jūtas, nevis militārā vēsture. Emocijas caurvij ceļu uz fronti Sarkanās armijas pusē, karošanu un dzīvi pēc kara. Stāstīts par jaunām meitenēm, kuras bija medmāsas, snaiperes, pilotas – varonīgas un nežēlīgas, naivas un paklausīgas, bet par savu drosmi un glēvumu pēckara gados bija spiestas klusēt.

Frēdriks Bakmans. Te bija Brita Marija. (Jāņa Rozes apgāds. 14,45 eiro.) B. Marija nebūt nav pasīvi agresīva. Taču, saskaroties ar nevērtību, viņai klusībā jākludz. Ilggadējā māj-saimniece pēc 40 laulības gadiem tikko pametusi neuzticīgo vīru. Viņai vajadzīgs darbs, taču vienīgā vakance ir krīzes smagi skartajā Borgā, kur slēgtas visas iestādes un veikali. Jaunās dzīves sākums nav pārāk cerīgs.

Olivjē Burdo. Gaidot Bodžan-glu. (Jāņa Rozes apgāds. 9,65 eiro.) Kaislīgs mīlasstāsts, kura galvenie varoņi – Žoržs un viņa gaisīgā, mūžam jautrā sieva – šķietamā bezrūpībā virpuļo pa dzīvi Ninas Simones dziesmu pavadībā. Autors pēc romāna iznākšanas 2016. gadā Francijā pēkšņi kļuva par literāro sensāciju.

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Veltas Sermoles atmiņas

Velta Sermole (dzimusi Jansone) dzīvoja Bitēs. 2015. gadā viņa uzticēja savu dzīvesstāstu.

CILVĒKU TIRGŪ

Nākamais rīts izrādījies ļoti nozīmīgs ilgākam laikam, jo Rusko Poļanā apkārtnējo kolhozu vadītāji iradušies izvēlēties darbaspēku. Tas bijis īsts cilvēku tirgus: visaugstāk novērtēti jauni, spēcīgi vīrieši ar konkrētām prasmēm. Vērtīgi bijuši kalēji, un tāds par laimi bijis Roberts Jansons. Iespējams, tas izglābis gan viņu pašu, gan meitas, jo veci, nespēcīgi, neko nevaroši cilvēki nonākuši vissmagākajos darbos pie koku gāšanas, tādēļ no smagā darba, nepietiekamās pārtikas un apģērba gājuši bojā.

VAI! TO BRĪNUMU!

Mokošākais posms bija beidzies – vismaz kļuvis skaidrs, ka tālāk būs jādzīvo Rozovkas ciematā, un, kā tas izdosies, būs atkarīgs no pašiem. Roberts ar meitām nometināts vienā ģimenē. Vietējie iedzīvotāji bijuši Volgas vācieši, kas tur izsūtīti un

nometināti jau 20. gados. Daudz ko nācies apgūt no jauna – meitenēm bija jāsāk mācīties krievu skolā, tēvam jāgādā viss dzīvei nepieciešamais. Velta sākusī mācīties vidusskolas 2. klasē.

Tā nebija vienīgā ģimene, kura drīz vien uzcēlusi savu māju, kur zem viena jumta dzīvojuši gan cilvēki, gan lopī – gotiņa ar teļu. Vai! To brīnumu vietējiem par latviešiem – dīvaiņi, kuri mājas taisa arī lopiem! Bet latviešu govīs arī ziemā devušas pienu. Tādu brīnumu bijis daudz, kas vietējiem licis mainīt domas par bandītiem un slepkavām, kā sākumā dēvēti tur aizvestie latvieši.

NO RAUDĀŠANAS ĢĪBST

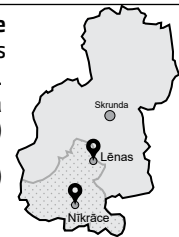
Spilgts notikums bijusi Staļina nāve 1953. gada 5. martā. Visi skolēni sasaukti zālē un paziņots, ka nomiris Staļins – tētiņš. Pie skolas stāvējušas pat divas ātrās palīdzības mašīnas, jo daudzi no lielās raudāšanas sākuši ģēbt. Skolēni uz dažām dienām palaisti uz mājām. Velta ar māsu Ausma apmēram uz divus kilometrus attāļajām

Jansonu ģimene 1957. gadā.
No labās: Ausma, Roberts un Velta.

mājām devušas ar slēpēm. Kad atgriezušas, vajadzējis izkārt sarkanos karogus ar sēru lentēm, bet Jan-

Dzintra Liekmane
(Grāmatas
fragmenti.
Sākums 2016. gada
24. oktobrī.)
(Turpmāk vēl.)

sonu ģimenei tāda nav bijis. Lai nesaņemtu sodu, izlīdzējušies ar to, kas bijis, – paņēmuši sarkanu vilnas lakatiņu, apkārt apšuvuši sēru lentu, un karogs gatavs. Arī kaimiņi tā izlīdzējušies.

Staļina nāve un viņa personības kulta atmaskošana izvestajiem nozīmējusi ļoti daudz – pilnīgi oficiāli izrādījies, ka viņi nav nekādi tautas ienaidnieki. Jansonu reabilitēti 1957. gada 2. janvārī – viņi atkal bijuši brīvi cilvēki ar dokumentiem un iespēju rīkoties, kā pašiem gribas. Šaubu nebija: lai kā kolhoznieki aicināja palikt, Jansonu ģimene gatavojusies atgriezties dzimtenē. 21. martā viņi kā brīvi cilvēki izkāpuši uz perona Maskavā. Atkal ar vilcienu, tik vien tā atšķirība, ka aizvesti bez maksas, bet atgriezties nācies par savu naudu.

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Rīgā iespēju daudz vairāk

Pirms 20 gadiem Kurzemniekā bija intervija ar Daci Studenti, toreiz Kuldīgas dzimtsarakstu nodaļas speciālisti. Tagad viņa ir juriste un vada vienu no nodaļām Valsts ieņēmumu dienesta (VID) nodokļu strīdu izskatīšanas daļā.

INTERESANTS, JAUKS LAIKS

Dace dzimusi Alsungā, bet kopš 1. klases dzīvojusi Kuldīgā. Dzimtsarakstu nodaļā nonākusi, mācoties filologos Latvijas Universitātē: „Kopā ar Viju Rožkalnu nodaļā strādāja Anita Simsons – tagad Kuldīgas tiesas priekšsēdētāja. Viņai tika piedāvāts cits amats, un viņa ieteicās, ka es varētu tur iet strādāt. Vidusskolas laikā ceremonijās jau biju lasījusi dzejoļus, tāpēc gluži nejaus šāds piedāvājums nebija. Pārgāju uz neklātieni, bet filologus tā arī nepabeidzu – skolotāja no manis neiznāca.”

Laiks šajā nodaļā no 1988. līdz 2000. gadam palicis atmiņās kā ļoti jauks: „Sāku strādāt Kuldīgas rajona dzimtsarakstu nodaļā Pilsētas laukumā, pēc tam pārgājām uz rātsnamu. Sestdienas mūsu darbā bija izpriecē puse – skaists nedēļas noslēgums. 80. gadu beigās vēl tika rīkotas vērienīgas kāzas, tad nāca 90. gadi, kad cilvēkiem tam nebija naudas. Piedzīvojām laikus, kad pēc Latvijas atjaunošanas sākās denacionalizācija, daudziem vajadzēja atrast dokumentus, kas apliecinātu tiesības uz mantoto īpašumu. Rinda stāvēja pa kāpnēm lejā! Datoru nebija – rakāmiem cauri dokumentu kaudzēm un meklējām ierakstus, centāmies atšifrēt ar roku raksfītos uzvārdus. Dažreiz cilvēki ne īsti radu uzvārdu zināja, ne gadus, un mēs kā detektīvi to mēģinājām atrast. Tik intensīvas dokumentu meklēšanas noteikti nekad vairs nebūs, jo šodien citas tehniskās iespējas.

2000. gadā Kuldīgas domes vadītājs Arturs Lieģis man piedāvāja kancelejas vadītājas vietu. Gribējās kaut ko mainīt. Tad atnāca Edgars Zalāns un piedāvāja vadīt jauno administratīvo departamentu. Darba

saturs bija daudzveidīgs – no apkopējām līdz domes sēdēm, plānojām administrācijas budžetu, beigās jau vairs nesapratu, kur manu pienākumu robežas. Bija skaidrs, ka mūžīgi tas nevar ilgt. Līdztekus darbam biju universitātē pabeigusi juristus.”

AR KOLEKTĪVIEM PAVEICIES

„2007. gadā atnācu uz Rīgu – gribējās mainīt vidi. Vīrs Aivis jau septiņus gadus strādāja Rīgā un braukāja no Kuldīgas, dēļ Klāvs auga arvien lielāks. Pienāca brīdis, kad nolēmām pārcelties visi, nopirkām tur dzīvokli. Bija vakance VID muitas dienestā. Četrus gadus nostrādāju tur par juristi, tad pārnācu uz VID juridisko pārvaldi un trīs gadus braukāju pa tiesām visā Latvijā, pārstāvēt dienestu dažādos procesos. Pirms četriem gadiem man piedāvāja vietu nodokļu strīdu izskatīšanas daļā, kur vadu vienu nodaļu. Darbs emocionāli nav visai patīkams, jo strīds vienmēr grozās ap naudu.” Bet ar kolektīvu gan esot paveicies tāpat kā savulaik dzimtsarakstu nodaļā.

PAGAIĀM ATPAKAĻ NEVELK

„Kuldīga noteikti ir viena no skaistākajām Latvijas pilsētām, bieži tur aizbraucu, jo tur dzīvo mamma. Alsungā vēl aizvien ir mana vecmāmiņa, kurai 95 gadi. Dēlam Kuldīgā bija kāzas, un mazmeitiņa gluži nejausi izdomāja piedzimt tur. Bet atpakaļ pagaidām negribas. Īsti neredzu, ko te varētu darīt. Rīgā darba ziņā iespējas daudz labākas.”

Lai me brīžus Daces dzīvē ienes mazmeitiņa Elza, kurai drīz būs divi gadi, un ceļojumi: „Katru gadu divreiz braucam uz Itāliju – tā mūs ir pārņēmusi. Daba, cilvēki,

Dace Studente ar dzīvesbiedru vienā no Itālijas ceļojumiem.

Pirms 20 gadiem Dace bija Kuldīgas dzimtsarakstu nodaļas darbiniece.

siltums. Vīrs pašmācībā apguvis valodu. Bieži apmeklēju izrādes, ejam uz sporta klubiem, ar draudzenēm uzdejojot. Rīgā dod ļoti daudz iespēju satikt citādus cilvēkus nekā tos, kas darbā. Esam tur vesels radu pulciņš, dzīvojam netālu, arī dēla ģimenīte.”

Iveta Grīniņa
Daces Studentes arhīva foto

KULDĪGAS AVĪZĒS

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

Cik Amerikā izmaksā sausais likums

Noliedzot reibinošo dzērienu lietošanu Ziemeļamerikas savienotajās valstīs, pēdējām nācās pastiprināt policiju un rūpēties par robežsardzības noorganizēšanu. Cik Amerikai izmaksā šī likuma ieturēšana, redzams no nupat parlamentā pieņemtā žūptības apkaršanas budžeta, kurā prohibīcijas birojam atvēlēti 12 790 000 dolāri, bet piekrastes robežsardzībai pret alkoholisko dzērienu kontrabandistiem – 23 miljoni dolāru, t.i., pusotru reizi tik liels, cik viss mūsu valsts budžets.

Jaunais Kurzemnieks pirms 80 gadiem

Viena stunda atjaunotā Vulkānā

Vēl kuldīdzniekiem atmiņā drausmīgā ugunsgrēka nakts. Ar šo fabriku saistās vairāku tūkstošu kuldīdznieku dzīves eksistence. Un nu atkal finieru fabrikā rit dzīvība. Atjaunojot izdegušās daļas, izdarīti lieli jaunbūves darbi. Fabrikā patlaban visvairāk eksportē uz Vāciju un Angliju, bet Kuldīgas finieri iet arī uz Beļģiju un arī pat Āfriku.

Padomju Kuldīga pirms 70 gadiem

Mākslai jāatbilst tautas prasībām

Kuldīgas mūzikas un daiļamatniecības vidusskolu pedagogi kopīgā sanāksmē apsprieda VK(b)P CK 10. februāra lēmumu par V. Muradeli operu *Lielā draudzība* un rezolūciju par turpmākā darba ievirzīšanu ideoloģiski pareizā gultnē. Nolēma mūzikas vidusskolas mācību darbā turpmāk izslēgt formalistisku, prettautisku darbu mācīšanu un atskaņošanu. Daiļamatniecības mācību darbā izvairīties no tautai un īstai demokrātijai sveša formālisma.

Svarīgi, kā Latviju redzam paši

Tas, kādu valsti redz tās iedzīvotāji, ir tikpat būtiski, kā veidot Latvijas tēlu uz āru, tā vizītē Kuldīgā uzsvēra ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*Vienotība*). Jautājumu par ārlietu ministra vizīti mazpilsētā viņš uzklaušīja smejojoties: „Kas mani atdzinis no Briseles, to man jautā jebkurā Latvijas pilsētā.”

Tomēr kāds ir vizītes mērķis?
Pirmais ir darbs, ko veicam kopā ar citām ministrijām un Saeimas deputātiem, sagatavojot diasporas likuma projektu. Arī darbs ar mūsu cilvēkiem, kuri dzīvo un strādā ārpus valsts. Ne visi domā par atgriešanos, bet ir tādi cilvēki, kuri to apdomā diezgan nopietni. Mēs gribam daudz uzklaušīt pašvaldību vadītājus, deputātus, speciālistus, lai noskaidrotu, kādas ir problēmas un risinājums katrā pašvaldībā, lai aizbraucēji varētu atgriezties. Biju Valmierā, Tukumā, citur, lai situāciju novados saprastu no pirmavota.

Daļēji taisnība tiem, kuri domā, ka Latvijas ekonomika koncentrējas Rīgā. Tomēr vizīšu laikā redzams, ka daudzi eksportspējīgi uzņēmumi ir novados. Kad Valsts prezidents Raimonds Vējonis viesojās Korejā, ne tikai tāpēc, lai būtu klāt olimpiskajās spēlēs, bet arī tāpēc, lai oficiālā vizītē runātu par ekonomisko sadarbību, klāt bija arī Kuldīgas pārstāvis (SIA *Palleteries* īpašnieks Edijs Ošs – red.).

Vēl vizītēs parādās specifiskas lietas, kas interesē novados sadarbībā ar Ārlietu ministriju. Valmierā tā bija stikla šķiedras rūpnīcas filiāles atklāšana ASV. Kuldīgā runājām par vēsturiskā centra iekļaušanu UNESCO mantojuma sarakstā. Pamatā tas ir Kultūras un Ārlietu ministrijas kopdarbs. Ar interesi uzklaušijām domes viedokli, tagad UNESCO Nacionālajā komitejā, kurā kultūras ministre ir prezidente un mēs ar izglītības ministru – viceprezidenti, runāsim, ko varam šajā kontekstā darīt.

Kādi pēc sarunas Kuldīgā ir secinājumi par diasporas problēmām?

Līdzīgi kā daudzās citās vietās. Skolu tīkls vienīgais iedod kādas ziņas par cilvēku plūsmas dinamiku. Izveidojusies dilemma: uzņēmēji saka, ka nav darba roku – no ļoti augsti līdz zemu kvalificētiem darbiniekiem. Patīk mums vai ne, bet tas liek domāt par migrācijas veicināšanu. Tajā pašā laikā ir tādi mūsu cilvēki, kuri domā par atgriešanos. Kas veicinātu šo lēmumu? Bērnodarzu un skolu pieejamība un dzīvojamais fonds. Jādomā, kā stimulēt valsts un pašvaldību sadarbību arī šajos jautājumos. Pagaidām gan ir viegli runāt lozungos...

Noteikti ir kādas reālas idejas.
Ir, bet lielākā daļa saistīta ar

„Viena lieta ir braukāt pa pasauli un gudri runāt, otra – pabraukāt pa Latviju un redzēt, kā viss izskatās te. Daudzas problēmas ir līdzīgas.”

„Pamatuzdevums ir atgādināt un uzsvērt visai pasaulei, ka Latvija nav nekāda bijusī PSRS republika, bet valsts, kas dibināta pirms 100 gadiem,” uzsvēra ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs.

finansēm. Turklāt jābūt ļoti piesardzīgiem – nedrīkst uz šeit dzīvojošo rēķina radīt privilēģijas tiem, kuri brauc ārā un iekšā. Nedrīkst arī nedomāt par izbraucējiem.

Pieļauju, ka vietējā sabiedrība vairāk pieņemtu mūsu diasporas cilvēku, kurš atgriežas, nevis darbaspēku no citurienes.

Protams. Visprātīgākais ir vispirms parūpēties, lai atgriežas tie, kuri aizbrauca un kuriem ir interese atgriezties. Ne jau visi aizbrauca algas dēļ, ir arī ģimeņu apvienošana, kāds aizvainojums, kas radies Latvijā.

Vai drošības, tostarp kibero drošības, ziņā valsts dara pietiekami?

Darām pietiekami. Kiberaizsardzības sfēra Baltijas reģionā ir daudz attīstītāka nekā vienā otrā lielākā Eiropas vai pasaules valstī. Pirms 11 gadiem igauņi *izbaudīja*, ko nozīmē šāds uzbrukums, lai gan tajā laikā sistēmas nebija tik ļoti sazarojušas un tik ļoti neiespaidoja dzīvi. Arī tagad mums pa brīdim ir uzbrukumi: gan tādi, par kuriem prese ziņo, gan tādi, par kuriem vairs neziņo. Valsts informācijas sistēmas regulāri tiek *pārbaudītas*, konstatējam arī

tiešus uzbrukumus tai vai citai datu bāzei. Aizsardzības ministrijai ir ļoti spēcīgs ekspertu centrs. Pēc atgādājumiem ar ASV prezidenta vēlēšanām laba sadarbība ir gan ar NATO, gan Eiropas Savienību. Palīdzam viens otram ar pieredzi un padomu.

Vai Latvija tiek galā ar bēgļu krīzes uzdevumiem? Kāds ir mūsu ieguldījums?

Pēc 2015. gada diskusijas, kas notika gan Eiropā, gan mūsu valstī, problēmas asākā daļa ir pierimusi. Eiropas Savienība daudz darījusi, lai stiprinātu ārējās robežas un sauszemes robežu var gudri pamācīt valstis, kurām ir jūras robeža ar tūkstošiem salu, kuras fiziski grūti izkontrolēt. Tomēr arī te ir progress. Eiropā daudz strīdamies par migrācijas sistēmas reformu, par pienākumu valstīm reģistrēt cilvēkus, kuri ierodas, par izdošanu, kvotām. Latvijas valdībai ir nostāja pret jebkādam obligātām sadales sistēmām un kvotām. Tomēr nākamajā Eiropas Savienības budžetā daudz naudas tiks iezīmēts tam, lai ar migrācijas cēloņiem tiktu galā izcelsmes valstīs. Tas būs ekonomiskās

attīstības jautājums, un jāstiprina drošība Ziemeļāfrikā, Tuvajos Austrumos.

Ir Baltijas valstu simtgades laiks. Kāda ir mūsu sadarbība ar lietuviešiem un igauņiem?

Drošības un politiskajā ziņā ļoti laba. Ekonomikā mazliet konkurējam.

Kāpēc Baltija nevarētu būt vienotāka?

Ir tādas jomas, kurās skaidri redzu, ka pat mūsu visu trīs valstu saražotie gaļas un piena produkti spētu nodrošināt labi ja nelielu procentu no Ķīnas, Japānas, Dienvidkorejas iedzīvotāju patēriņa. Tas pats varētu būt kokapstrādē, farmācijā. Mums ir dažāda īpašuma struktūra, mērķi, tradīcijas. Kad varētu sadarboties, tomēr parādās sāncensība. Ar ostām ir citādi. Tās patiesi konkurē: kura piesaistīs kravas no Ķīnas, nezauzēs tās no Krievijas, atradīs citus variantus. Novembrī biju Reņģē. Pagaidām nav atsākta dzelzceļa būvniecība Lietuvas pusē. Lēmums noņemt sliedes, lai kravas iet tikai caur Lietuvas ostām, bija tikai ekonomiskajā konkurencē balstīts, lai gan pēc Eiropas regulām un taisnīguma principa tas sliežu posms bija izdevīgs visiem, izņemot *Lietuvas dzelzceļu*.

Kā varam izskanēt pasaulē, izmantojot Latvijas simtgadi?

Vispirms tiksīm galā ar banku problēmu, kas attīstījusies divu nedēļu laikā. Ja parādīsim, ka

„Baltijas valstīs esam nedaudz divējādā izjūtā. Kopīgi vēsturiskie notikumi, drošība, NATO klātbūtne – tas mūs stipri vieno, bet sīkos jautājumos konkurējam, ir nesaprašanās.”

spējam to izdarīt ātri un efektīvi, tikai iegūsim. Ja muļļāsimies, tad neviena Ārlietu ministrija, sportists vai kultūras darbinieks daudz nepalīdzēs. Pamatuzdevums ir atgādināt un uzsvērt visai pasaulei, ka Latvija nav nekāda bijusī PSRS republika, bet valsts, kas dibināta pirms 100 gadiem, kas *de jure* pastāvējusi arī 50 okupācijas gados, kas stingri sakņojusies Eiropas kultūrvēsturiskajā telpā. Svarīgi ne tikai runāt par vēsturi, bet arī parādīt Latviju kā dinamisku valsti, kas iet laikam līdzī, – vienalga, digitālajā sfērā vai ekonomikā. Un vajadzētu izdomāt, kā tūristus, kurus interesē Latvijas vēsture, kultūra un daba, vairāk dabūt projām no Rīgas, pārējo Latviju parādīt kā lielisku vietu atpūtai un dzīvei.

Kā, jūsaprāt, valstiskā līmenī stiprināt neatkarīgos medijus?

Es sāktu ar sabiedriskajiem elektroniskajiem medijiem, piešķirot pilnu valsts finansējumu un izvedot tos ārā no reklāmas tirgus. Vienlaikus jādod iespēja citiem medijiem tiešām būt neatkarīgiem – pašiem ražot tādas produktus, kas interesē skatītājus, piesaista reklāmas. Tā varētu stiprināt veselīgu konkurenci starp šiem diviem blokiem un sabiedriskajiem medijiem ļaut nodarboties ar to, ko nedarīs komercmediji: veidot kultūras, vēstures raidījumus. Tas ir būtiski, jo nevar visu laiku skatīties seriālus vai *Lēkā vai dari kaut ko citu ar zvaigzni*.

Sobrīd ļoti smagi ir tas, ka ar visiem konkurē sociālie mediji. Domāju, arī reģionālajiem veidojas paskarba situācija. Saeima strīdas, vai nevajadzētu reformēt sistēmu starp pašvaldību finansētajiem izdevumiem un neatkarīgajiem medijiem. Diskusija ir liela, bet, kā partijas un valdība no vienas, bet mediji no otras puses tiks galā ar to, ka sociālajos medijos katrs pats var ražot savu saturu, dažreiz absolūti neobjektīvu, taču cilvēkus pārliecinošu? Kā to kritiski izvērtēt? Man atbildes nav. Par to jādodomā visiem kopā.

**Inguna Spuleniece
Aivara Vētrāja foto**

PĀRDOD

Ekskluzīvus, melnus vācu aitu suņa šķirnes **KUCĒNUS**. Tāl. 29560086.

Bērza **MALKU** maisos. Tāl. 26544462.

Sausu, skaldītu **MALKU**. Tāl. 27885688.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus. Tāl. 29249578.

W
SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsma atlikumus,
šķeldojamo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

Craft Wood
100% Latvijas uzņēmums.
Pērk cirsma un meža
īpašumus visā Latvijā.
Cena 1000-10000 EUR/ha.
Veicam precīzu vērtēšanu
un palīdzam noformēt dokumentus.
Cirsma dastošana un stigošana.
Tāl. 26360308, e-pasts: craftwood@inbox.lv,
www.craftwood.lv.

PĒRK

SIA **Lāses AM** kautuve par labu cenu iepērk **GO-VIS, BUĻĻUS, TELES**. Bioloģiski sertificētiem lopiem augstas cenas. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu, par gaļas šķirņu lopiem. Tāl. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

Zis **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **A/BI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TELUS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tāl. 20238990.

SIA **Valinda** **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tāl. 29434034.

ATJAUNO
VANNU
EMALJU.
Tālrunis 20605520.

SIA **Cēsu gaļas kombināts** par augstām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Tāl. 25573447, 26185703.

AUTOMAŠĪNAS. Tāl. 27806461.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS**, lauksaimniecības tehniku. Tāl. 26104984.

SIA **Lateira** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī aprūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsma visā Kurzemē. Labas cenas. Kārtojam dokumentus. Tāl. 27030802, mezi@lateira.lv.

Ozola un oša **ZĀGBAĻĶUS**, ozola un oša kamīnmalku (3 m). Tāl. 29997742.

RAGUS. Tāl. 22048516.

Esī mūsdienīgs!
www.307.lv
Sludinājumus laikrakstā
Kurzemieks
iesniedz ērti
no sava datora
307.lv

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieņemt 95. koda (dienas grupai), kā arī B, BE, C, CE autovadītāju kursiem Kuldīgā. Sākums 19. martā. Sīkāka informācija pa tāl. 29491388, 63322550.

SALDUS AUTOSKOLĀ Kuldīgā – B, BE, CE, 95. koda kursi. Pasniedz Ē.Griģis. Tāl. 29194359.

Veikalā **Aleksa**, Kuldīgā, Liepājas ielā 44, **ĀDAS ZĀBAKIEM** – 50% atlaide, **SO-MĀM** – 30% atlaide. Esiet laipni aicināti!

Piektdien, 9. martā, 10.00–12.00 Kuldīgā, PVA centrā (pasta 2. stāvā), pārdos un labos **DZIRDES APARĀTUS**.

DARBA AIZSARDZĪBAS pakalpojumi. Tāl. 26533704.

Visu veidu **IEKŠDARBU PAKALPOJUMI**, santehnikas darbi, materiālu piegāde. Tāl. 25300993.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsma izstrādei. Tāl. 29150380, 26458900.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tāl. 29605105, 28205914.

Vis par reklāmu **Kurzemiekā!** Tālrunis 63324881.

LĪDZJŪTĪBAS

*Mums paliek sirdī
Tavi saules vārdi
Un mīlestība, kura neaiziet.*

/K.Apskrūma./

Izsakām līdzjūtību Guntai Alkšņuzarai ar ģimeni, guldot māmulīti smiltainē. Kurmāles pagasta pārvalde

Izsakām līdzjūtību Šnacu ģimenei. Kaimiņi no *Burtniekiem, Tirumiem*

*Skaistākos ziedus tev noplūktu dārzā,
Mijākos vārdus tev sacītu vēl,
Ja tu šai vakarā, klusā un vēlā,
Atnāktu vēl ar mums parunāt.*

/Ā.Elksne./

Klusus mierinājuma vārdus izsakām Vegai Kūmai, tēti aizsaulē aizvadot. Tavi kolēģi Kuldīgas Centra vidusskola

*Kaut es būtu māmuliņu
Caur zemi dzirdējusi,
Es ietītu viņas vārdus
Villainītes stūrīt.*

/T.dz./

Izsakām līdzjūtību Vinetai Petrikai, no māmiņas atvadoties. Sociālā dienesta kolektīvs

ATTIECĪBAS

Septiņi periodi, kas jāpārdzīvo pārim

Saglabāt tuvas, siltas attiecības mūža garumā nav viegli. Par tipiskajām krīzēm pāru dzīvē stāsta psihoterapeite Inese Putniece.

Neizbēgami, ka, ilgi esot kopā, ikviens pāris piedzīvo krīzes. Tās pārvarot, attiecības pāriet nākamajā līmenī – labākā. Vai arī abi izšķiras.

Pirmā nopietnā krīze ir bērna ienākšana ģimenē. Abi vecāki ir satraukti un apjukuši, jo mazulis maina visu – sākot ar dienas režīmu un beidzot ar finanšu stāvokli. Nākamās krīzes ģimene piedzīvo, bērnam augot, – tā ir skolas gaitu sākšana, pusaudža gadi, bērna patstāvīgās dzīves sākums. Pa vidu tam jāprot izdzīvot individuālās vecumposmu krīzes 30–40 gados. Bērna augšana nenozīmē to, ka tiek atcelta vajadzība sakārtot savstarpējās attiecības.

Rozā brīļļu jeb iemīlēšanās periods ilgst aptuveni pusotru gadu. Tas ir hormonu vētru un idealizētu attiecību posms. Tajā nevajadzētu pieņemt izšķirošus lēmumus ne par laulībām, ne bērniem, ne arī kopdzīvi vai lielu kopīgu īpašumu iegādi. Viss vēl var mainīties. Pārvarēt šo laiku neizšķiroties ir vieglāk tiem, kuri kopumā orientēti uz attiecībām.

Pārsātināšanās periods nāk

pēc rozā brīļļu laika, kad savu partneri ieraugām tādu, kāds viņš ir patiesībā, un sākam tādu arī pieņemt. Sākas rūfina, bet tā var izrādīties nāvējoša, ja abi vai viens no partneriem ir asu izjūtu mednieks. Ja šajā laikā ģimenē piedzimst bērns, krīze pārceļas nedaudz vēlāk, jo mazulis ienes attiecībās jaunas, nepieredzētas vēsmas. Šis periods var ilgt no dažiem mēnešiem līdz pat vairākiem gadiem.

Atgrūšanas periods ir viens no smagākajiem posmiem, kuru liela daļa pāru neiztur. Mēs ieraugām partnera trūkumus. Vai spēsīm tos ne tikai pieņemt, bet pat iemīlēt? Šim laikam raksturīgi strīdi, zeļ un plaukst egoisms. Iespējams, kādam no pāra šķiet, ka visvienkāršākais veids, kā no tā izvairīties, ir šķiršanās. Diemžēl iztikt bez šī posma nav iespējams, jo tā ir iespēja augt un attiecības stiprināt vai arī izkāpt no tām, lai meklētu nākamās. Tas var ilgt dažus mēnešus vai pat vairākus gadus.

Pieņemšanas periodā joprojām ir strīdi, bet tie vairs nav tik dramatiski. Abi zina, ka strīds

beigsies, bet attiecības turpināsies. Skaidrs arī tas, ka otru nepārtaisīs. Iespējams, ka abi izglītojas par attiecībām vai pat apmeklē psihologu, lai labāk iepazītu paši sevi un saprastu, kā sadzīvot. Mācās sarunāties un viens otru ieklausīties. Iespējams, šis ir pirmais īstais pakāpiens ceļā uz nobriedušām attiecībām. Tas bieži sakrīt ar bērna piedzimšanu. Tā kā ir kopīga saimniecība un mērķis – bērnu audzināšana, šis laiks var ievilkties līdz pat brīdim, kad bērni paaugušies un atkal var pievērsties sev, savu attiecību analizēšanai.

Kalpošanas periods ir laiks, kad viens otram ir gatavi dot, negaidot atpakaļ. Prieku dod paša rīcība, nevis otra atgriezeniskā reakcija.

Draudzības periods, kad abi partneri viens otram uzticas kā pašiem tuvākajiem draugiem. Viņi pārdzīvojuši smagas krīzes un, kā saka, kopā apēduši pudu sāls. Viens otru pazīst gan priekos, gan bēdās. Šis laiks var ilgt gadu desmitiem, un abi tajā jūtas labi.

Patiesas mīlestības periods uzplaukst tikai pēc tam, kad izbaudīti un pārdzīvoti visi iepriekšējie. Tas ir dvēseļu kopības laiks. Līdz patiesai mīlestībai cilvēki iet ļoti ilgi, kopā pārvarot sarežģītus laikus un situācijas.

INTERESANTI

Prāts pensijā

Londonas Universitātes koledža un Londonas Karaļa koledža izpētījusi 3400 ierēdņu gaitas pēc došanās pensijā un konstatējušas, ka viņu īstermiņa atmiņa pavājinās par 40%. Neregulāra prāta stimulācija paātrina atmiņas zudumu un draud ar demenci. Tas tikai apstiprina iepriekšējos pētījumus: „Ja tu prātu nelieto, tu to zaudē.” Pētnieki ir pārliecināti, ka arī sudoku un citas prāta spēles nelīdzēs – cilvēka izziņas funkcijām vajadzīga pastāvīga slodze. Ja visu mūžu strādāts ierēdniecībā, zinātnieki iesaka iesaistīties labdarības organizācijās, brīvprātīgajā darbā slimnīcās vai pasniegt privātstundas, mācīt karjeras centros. Vis svarīgāk ir saglabāt cilvēcisko saziņu, kā arī ķermeņa kustības. Prāta spēles vienatnē atpūtas krēslā to nenodrošina. Pētījumā dati vākti 30 gadus, bet katra ierēdņa dzīvē neilgi pirms pensijas un pēc tās, kad viņi regulāri izpildīja vārdiskās atmiņas, spriestspējas un artikulācijas testus.

GRIBU ZINĀT

Uz dārkopju jautājumiem gatava atbildēt dārzniece Rūta Valtere. Uz jautājumiem par uzturu atbildēs uztura speciāliste Katrīna Spuleniece-Aišpure (e-pasts: katrinaspuleniece@inbox.lv). Zvaniet (63350565), un mēs nodosim viņām jūsu jautājumus.

Par pulkstenmeistaru

Vai kaut kur Kuldīgā var salabot sienas pulksteni ar pendeli?

Sienas un kamīna pulksteņus labo meistars Ivars (tāl. 26543817). Viņš gan brīdina: šis nav maizes darbs, bet drīzāk aizraušana. Ja cilvēki gatavi uzticēt pulksteni amatierim, Ivars labprāt to paskatīsies.

Par drēbītēm

Kur var ziedot bērnu drēbītes? Nodibinājuma *Mamma mammai fonds* vadītāja Bonija Lasmane teic, ka vairāk gan gribētu, lai cilvēki nāk pie viņiem pakal gan pieaugušo, gan bērnu drēbēm un apaviem. „Pērn ziedotāji bija ļoti aktīvi, tādēļ šobrīd pieaugušo

drēbes mēs neņemam, bet bērnu drēbītes noder vienmēr. Var ziedot arī bērnu guļiņas, gultasveļu, citus piederumus,” viņa skaidro.

Lietas var izvēlēties, kā arī nodot Kuldīgā, Pilsētas laukumā 4, 1. stāvā (ieeja no garāžu puses). Brīvprātīgie dežurē otrdienās un piektdienās no 13.00 līdz 15.00, bet pirms nākšanas būtu vēlams piezvanīt pa tāl. 27733950.

Savukārt Latvijas Sarkanā Krusta Kurzemes komitejas Kuldīgas nodaļā (Baznīcas ielā 29) ņemot pretī visādas drēbes un apavus. Sociālā darbiniece Tatjana Kulbare: „Atnesto šķirojam – kas labs, atdodam trūcīgajiem cilvēkiem, kas pavisam slikti – utilizējam. Strādājam katru darbdienu no 9.00 līdz 17.00.”

VĀRDA DIENAS

No 5. līdz 11. martam

- 5. Austra (1388), Aurora (54)
- 6. Vents (226), Centis (31), Gotfrīds (27)
- 7. Ella (681), Elmīra (61)
- 8. Dagmāra (408), Marga (163), Margīta (258)
- 9. Ēvalds (902)
- 10. Silvija (3972), Laimrota (28), Liliāna (214)
- 11. Konstantīns (2940), Agita (2144)

Populārākie: Silvija un Konstantīns.

Pareizi ir ar plato e

VENTS RAŠEVICS, strādā uzņēmumā *Laimdotas*:

– Kad mamma mani gaidīja, viņa esot lasījusi grāmatu, kuras nosaukumu nezinu, bet viens no personāžiem bijis Vents. Viņai vārds tā iepaticies, ka par citu vairs neesot domājusi. Arī man tas patīk. Gadās jau šādi tādi pārpratumi, kad man jautā, vai tas izrunājams ar šauro vai plato e. Pareizi ir ar plato. Ja aizbraucu uz Rīgu vai citu pilsētu tālāk no Kurzemes, tur bieži izrunā ar šauro, un es skaidroju, ka tas ir kā Ventas upes nosaukums, tikai vīriešu dzimtē. Iesaukas man nekad nav bijušas. Kādreiz draugs nosauc par Ventiš, bet pamatā visi sauc pareizi. Vārdadienu nekad neesmu svinējis, ja nu kāds paspiež roku. Man ir meita, un viņai mamma vārdu nosapņoja. Mums bija sarakstiņš ar dažādiem vārdiem, nevarējām izlemt, bet vienu rītu sieva pamodās un zināja, ka būs

Karlīna.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 5. MARTĀ

Dienas garums – 10 st. 58 min.
Saulē lec 7.07, riet 18.05.

Naktī -3°...-4°

3-4 m/s

Dienā -3°...0°

1-2 m/s

RĪT, 6. MARTĀ

Dienas garums – 11 st. 3 min.
Saulē lec 7.04, riet 18.07.

Naktī -6°...-8°

2-3 m/s

Dienā -1°...-4°

2-3 m/s

KONKURSS

Tēlotājmākslas spēle

150. kārtā

Franču mākslinieks (1883–1955), kurš pārsvarā gleznojis pilsētas ainavas. Viņa māte bija pazīstamā modele un gleznotāja Sūzanna Valadona, īstais tēvs nav zināms. Kad 19 gadu vecumā puisim parādījās pirmās psihiskās slimības pazīmes, māte iedrošinājusi sākt gleznot. Pēc astoņiem gadiem viņu ievērojuši kritiķi, pēc desmit viņš jau bija kļuvis starptautiski pazīstams. Kaut arī gleznotājs aizrāvās ar alkoholu un vairākkārt ārstēja psihisko veselību, viņš nodzīvoja pāri par 70 gadiem.

Atbildes gaidām līdz 7. marta 11.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

149. kārtas atbilde: Hermanis Makss Pehšteins, *Meitene ar sarkanu saulesargu* (1909). Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Anita Egļīte, Ausma Kreidere, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Indra Ābelīte, Mārcis Arājs.

GARĪGĀ VESELĪBA

Atrast miega traucējumu iemeslu

Inga Zārde, psihiatre un psihoterapeite

? Vai tas ir normāli, ka vakarā jau deviņos, pusdesmitos man nāk miegs, bet naktī ap četriem, puspieciem esmu spiests celties, jo tad tas vairs nenāk. Arī tad, ja cenšos aiziet gulēt vēlāk (vai kādreiz tā gadās), tik un tā puspiecos esmu augšā. Tik agri mostoties, traucēju ģimenes locekļiem, un nav arī, ko darīt. Kā saregulēt aplamo miega ciklu (vai kā to sauc)?

Doties pie miera deviņos, pusdesmitos ir normāls laiks. Vēlams miega ilgums katram ir savs. Darbspējīgā vecumā naktī tam vajadzētu būt 7–9 stundām. Šķiet, ka jautājuma autors mostas nedaudz par agru. Tam var būt vairāki iemesli. Biežākais ir trauksme vai iekšēja spriedze. Vecāki cilvēki tik agri mostas tāpēc, ka, iespējams, dienā pusstundu vai stundu nosnaudušies, tāpēc nakts miega ilgums saīsinās.

Nopietnāks agrās mošanās iemesls var būt depresija. Reizēm miega traucējumus (vai to blakusparādības) var radīt kādi medikamenti: daži asinsspiediena pazeminošie, kortikosteroīdi

(zāles iekaisuma mazināšanai), pretalerģijas medikamenti, atsevišķi uztura bagātinātāji locītavu stiprināšanai, holesterīna līmeni mazinošas zāles jeb statīni. Miegus var traucēt arī fiziskas kaites: sāpes, nemierīga kāju sindroms, vairogdziedzera problēmas, kuņģa atviļņa slimība, alerģijas, miega apnoja, kas var izklausīties kā krākšana. Vislabākā rīcība būtu vispirms noskaidrot traucējumu iemeslu un tad to novērst.

Pirms tam var pārskatīt miega higiēnu: vai gulta ir ērta, vai gultas biedrs nekrāc, vai istaba ir pietiekami vēsa, tumša, klusa. Pirms miega vajadzētu izvairīties no kofeīnu saturošiem dzēri-

niem, no smēķēšanas, alkohola (jā, arī tas fragmentē miegu jeb padara to trauslu), no intensīvām fiziskām nodarbēm, no nopietnu problēmu risināšanas (strīdiem, biedējošām filmām, satraucošu ziņu lasīšanas u.tml.) un elektronisko ierīču lietošanas vakarā. Var ieviest rituālu pirms miega darīt ko nomierinošu: palasīt kaut ko patīkamu, meditēt, izdarīt elpošanas vingrinājumus, dienasgrāmatā uzrakstīt tās dienas izjūtas.

Ja agrā mošanās turpinās, mans ieteikums būtu tomēr kāpt no gultas ārā un citā telpā palasīt, izmēģināt kādu meditācijas vingrinājumu, paklausīties klusu, mierīgu mūziku. Ja atkal uznāk miegainība, var atgriezties gultā un mēģināt iemigt vēlreiz. Ja ne, tad labāk dienu turpināt un nākamajā naktī to pašu atkārtot. Gultā vajadzētu atrasties tikai miegā vai patīkamā miegainā stāvoklī. Ja miega ritmu sakārtot tomēr neizdodas, es rosinātu doties pie ģimenes ārsta vai psihiatra, kuri ieteiks labāko palīdzību.

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE

/6.–12. marts/

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Auniem labs laiks veidot uzkrājumus, slēgt ilgtermiņa līgumus. Krājkasītē iemestie eiro vairosies, vienošanās būs izdevīgas, iecerētais izdosies.

Vēšiem darbā izdevīgus piedāvājumus izteiks seni partneri un kolēģi. Privātajā dzīvē neviens vien pārlicināsies, ka veca mīlestība kļūst vēl stiprāka.

Dvīņiem konkurence būs viens no efektīvākajiem dzinūļiem, kas liks sasparoties. Būs spēcīgs cīņas gars. Garīgo apvāršņu paplašināšana veldzēs dvēseli.

Vēžiem attiecībās ar mīloto ienāks vairāk romantikas. Patiks iepriecināt, un arī otra pusīte neskoposies ar uzmanību. Brīvajiem Vēžiem sirsniņa var iepukstēties straujāk.

Lauvām burvīgs laiks ceļošanai. Sadarbība ar ārzemēs dzīvojošajiem vai paša došanās ceļā ieviesīs dzīvē jaunas nokrāsas.

Jaunavām der atsākt mācīties ko agrāk iesāktu, papildināt redzesloku, pilnveidot profesionālītāti kursos vai iesaistīties paš-

darbības kolektīvā.

Svari tiks mudināti pārskatīt izdevumus un izvērtēt, vai pārāk daudz netiek tērēts nevajadzīgi. Visticamāk, tiks secināts, ka paradumi mazliet jāmaina.

Skorpioniem jāpūpējas par veselību. Ja organisms atgādina par vecām kaitēm, tās nevajadzētu atstāt bez ievērības. Skaistumkopšana uzlabos omu.

Strēlnieku emocijas sitīs augstu vilni, un runas plūdi nebūs apturami. Ja atradīsies pacietīgas ausis, tad karstākā vēlme būs piepildījusies.

Mežāžiem patiks un arī būs iespēja vairāk laika pavadīt mājās un stiprināt ģimenes izjūtu: kopīgas vakariņas, sirsniņas sarunas.

Ūdensvīri ar tehniskām ierīcēm būs uz tu un viegli apgūs visu jauno – tas pirks, pārdos, mainīs un dāvinās. Ja vajadzēs, arī salabos.

Zivīm zvaigznes iesaka neļauties aizvērtos vārtos. Ja viss nenotiek, kā iecerēts, lai iegūtu kāroto, tad jāpārdomā, vai tas patiešām vajadzīgs.

Čika laiks:

7.III 10.55 – 8.III 0.03,
10.III 4.28 – 11.52,
12.III 17.36 – 13.III 0.45.

JOKI

– Zeme! – noelsās nogrimuša kuģa jūrnīkls, izpeldējis kras-tā.

– Gaļa! – jūsmoja iezemieši, izskrējuši no krūmiem.

.....

Biznesmenim vaicā, kā viņš kļuva par miljonāru.

– Pateicoties sievai.

– ?!

– Man bija interesanti noskaidrot, kad viņa beigs žēloties, ka mums trūkst naudas.

Laulības šķiršanas prāva. Tiesnesis vaicā vīram:

– Kāpēc pret jums ir ierosināta lieta?

Vīrs:

– Manai sievai ir dvīņumāsa, un man reiz gadījās atrasties viņas gultā.

Tiesnesis:

– Vai starp viņām nav nekādas atšķirības?

Vīrs:

– To es vēlējos noskaidrot.

www.kurzemnieks.lv

Viss par reklāmu *Kurzemiekā!*
Tālrunis 63324881.